

Dzisiejszy numer zawiera 20 stron i poświęcony jest sprawom ubezpieczeniowym

Nr 143. Opłata pocztowa ulszczona ryczałtem. Łódź, Czwartek, 26 maja 1927 r.

Rok X.

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja, Łódź, Piotrkowska nr. 106.

Cena 20 groszy

Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 19-71
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99
administracja i ekspedycja: 1-99.

Założona w r. 1838.

Założona w r. 1838.

Włoska Spółka Akcyjna

RIUNIONE ADRIATICA di SICURTA

ADRIATYCKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ
w Trieście.

Za zobowiązania zaciągnięte w Państwie Polskiem Spółka będzie odpowiadała całym swym majątkiem, a nie tylko majątkiem, znajdującym się w Państwie Polskiem.

Postan. Min. Skarbu oraz Przem. i Handlu z dn. 7.VIII 1926 r. („Mon. Polsk.“ № 194).

Ubezpieczenia:

Życiowe

wypadkowe
odpowiedzialność cywilna
i prawna.
Samochody.

Od ognia

„ kradzieży z włamaniem
„ przerwy w ruchu
(chomage).

Dyrekcje:

Lwów, ul. 3 Maja 12.

Warszawa, Marszałkowska 124.

Przedstawicielstwo

W ŁODZI

ul. Piotrkowska 87. Tel. 8-20.

OBEJDZMY SIĘ SMAKIEM!

W artykule „Konstytucja na urlopie” („Głos Polski” nr. 137 z 20 maja) p. Jan Urbach poruszył sprawę p. Stróżeckiej, której, pomimo zdania przez nią z powodzeniem egzaminu dojrzałości, wbrew konstytucji, wbrew poczuciu praworządności i sprawiedliwości, odmówiono ostatecznie wydania świadectwa maturalnego. Zgadza się całkowicie z wywodami p. Urbacha, pozwalając sobie dopelnąć je kilku uwagami.

P. Stróżecka została przyjęta do gimnazjum jako bezwyznaniowa, miała więc prawo przypuszczać, że jej bezwyznaniowość nie pościągnie za sobą pozbawienia jej pewnych praw, przyznanych każdemu obywatelowi i każdej obywatelce niepodległej Rzeczypospolitej Polskiej. Do tych praw należy możliwość ukończenia gimnazjum, możliwość zdawania egzaminu dojrzałości, możliwość otrzymania świadectwa o zdaniu tego egzaminu i możliwość wstąpienia do wyższego zakładu naukowego. Dwóch ostatnich praw pozbawiono ją.

Rzecz prosta i jasna, że osoby bezwyznaniowej nie wolno zmuszać do uczenia się przedmiotu tak wybitnie wyznaniowego, jakim jest tak zwana nauka religii, której pewniki i prawdy podstawowe (w rodzaju np. pochodzenia Ducha św.) zależne są od przynależności wyznaniowej danego osobnika. Wszystkie inne nauki są, a przynajmniej powinny być jednakowe dla wszystkich bez różnicy wyznania; „nauka” zaś religii musi się dostosowywać do wyznania ucznia i nauczyciela, a więc nie jest nauką. W liczbie przedmiotów szkolnych figuruje tylko dzięki nieporozumieniu i pomieszaniu pojęć, ciężącemu dotychczas nad skleryzowaną umysłowością niektórych społeczeństw europejskich, w tej liczbie przedewszystkiem społeczeństwa polskiego. Gdyby było inaczej, kościoły byłyby stanowczo oddzielone od państwa, szkoły państwowe byłyby bezwyznaniowe, a jedynie szkołom prywatnym wolno byłoby zdołać swe programy „nauką” religii.

Wyrażanie od bezwyznaniowych zdawania egzaminu z religii miałyby sens jedynie w takim razie, gdyby istniały podręczniki i wykłady religii bezwyznaniowej, a takich dotychczas nie posiadamy.

Żądanie, ażeby abiturjentka miała roczną ocenę z przedmiotu przynajmniej (4), wygląda na kpiny, jeżeli tego przedmiotu jako bezwyznaniowa, uczyć się nie mogła.

Również na jawne kpiny zakrawa np. to, że szkoły prywatne są wolne od przymusu nauczania religii, że więc każdemu obywatelowi stosownie do jego przekonania, przysługuje swobodny wybór szkoły z obowiązkiem nauczania dzieci religii lub też szkoły bez religii, i że to właśnie stanowi w dziedzinie szkolnictwa istotę i granicę przyznanej przez konstytucję swobody sumienia. Paradny jest sobie ten „wybór szkoły”; albo z nauczaniem religii i z prawami, albo bez religii, ale zarazem bez praw! Boć przecie zdający także z religii otrzymuje maturę, a nie zdający „zwykle świadectwo szkolne”, nie uznawane przez uniwersytety i inne wyższe zakłady naukowe.

Inne motywy teoretyczne, przytaczane przez zwolenników religii w szkole, tracą też świadomość czy podświadomą chętką naruszenia przykazania: nie kpij z bliźniego twego.

Ci zwolennicy twierdzą, że § 4 regulaminu, zgodny z treścią i istotą późniejszych przepisów, zawartych w art. konstytucji, głosi, że dyrektor prywatnej szkoły filologicznej lub realnej ma prawo prosić ministerstwo W. R. i O. P. o zorganizowanie w danej szkole egzaminów dojrzałości i o wyznaczenie w tym celu komisji egzaminacyjnej, przyczem żaden dalszy przepis nie uzależnia praw ucznia takiej szkoły do zdawania egzaminów dojrzałości od faktu, czy uczył się on przedtem religii lub nie. W tych więc warunkach, skoro prowadzenie szkół prywatnych bez nauczania religii jest ustawowo dopuszczalne, ministerstwo W. R. i O. P. nie może odmówić pojedynczemu uczniowi prawa zdawania egzaminów dojrzałości, co jednak bynajmniej nie uprawnia do dalej idącego wniosku, że w powyższych czynnościach ministerstwa zawiera się zwolnienie takiego ucznia od obowiązku podporządkowania się przepisom regulaminu; przeciwnie, w tym wypadku powstaje raczej domniemanie, że abiturjent, nie zadawalniając się świadectwem z ukończenia danej prywatnej szkoły, lecz pragnąc uzyskać świadectwo dojrza-

łości, ma zamiar wykonać wszystkie programowe wymagania tegoż regulaminu.

Pomiędzy obu założeniami zachodzi oczywista różnica, albowiem z punktu widzenia obowiązujących przepisów, Min. W. R. i O. P. realizuje tylko przysługujące prywatnej szkole prawo otrzymania komisji egzaminacyjnej i przyznane każdemu obywatelowi prawo zdawania egzaminów dojrzałości, natomiast p. Stróżecka rości sobie szersze prawa, a mianowicie, aby córka jej przy zdawaniu egzaminów dojrzałości zwolniono od egzaminu z przedmiotu obowiązującego wszystkich abiturjentów, co zgodnie z powyższym wywodem nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach.

Wolno ci więc zdawać egzamin dojrzałości, ale pamiętaj, że robisz to tylko dla własnej przyjemności. Świadectwa nie otrzymasz i nie będziesz miał prawa wstępu do żadnej wyższej szkoły.

Okazuje się, że odziedziczone po najezdźcach ze Wschodu przyzwyczajenie do gwałcenia sumienia i poniewierania godności ludzką ma przewagę nad konstytucją niepodległego państwa polskiego, na którą to konstytucję składa przysięgę prezydent Rzeczypospolitej i członkowie rządu polskiego. Opinie zwolenników tej smutnej przewagi wyglądają tak, jak gdyby obywateli polskich, mieszkających na ziemiach, podległych niegdyś berłu cesarza Wschodniej i króla polskiego, obowiązywała do tychozas przysięga na wierność „Najjaśniejszemu Panu Mikołajowi II-u”.

Dotychczas prawa obywateli polskich zależne są od tego, do którego z zaborców należały ziemie, z których powstało państwo polskie: byłym prusakom i austriakom wolno korzystać z praw, zabezpieczonych przez konstytucję,

ale wara od tego byłym poddanym „białego cara”, czy to „priwisłeni-com”, czy też mieszkańcom „kraju północno - zachodniego” i „południowo - zachodniego”.

Nietylko zdaniem pani Stróżeckiej, artykuły konstytucji uchylili sprzeczne z nią przepisy regulaminu Min. W. R. i O. P., nie ogłoszone nawet w „Dzienniku Ustaw” Rzplitej Polskiej. Wszędzie i zawsze postanowienia wyższych instancji uchylają przepisy niższych instancji, a przecież ogólnopanstwowa konstytucja w porównaniu z przepisami ministerjalnymi jest chyba instancją wyższą.

Orzeczenie Najwyższego trybunału administracyjnego twierdzi, że przez zamknięcie bezwyznaniowcom dostępu do szkół państwowych, przez odmawianie im świadectw dojrzałości, pomimo zdania przez nich egzaminów dojrzałości, przez zamykanie przed nimi podwoi uniwersytetów i innych wyższych zakładów naukowych, przez zmuszanie ich do kłamstwa i obłudy, przez urąganie ich przekonaniom i wogóle przez urządzenie im najrozmaitszych szykan i prześladowań. Tak, prześladowań, boć nietylko palenie na stosach, więzienie, wysyłanie na Sybir są środkami prześladowania. Dziś należą też do nich pozbawienie praw, rozmaite szykany i mniej lub więcej wyrafinowane sposoby znęcania się.

Po dawnemu najwyższe instancje rządowe każą obywatelom, chcącym korzystać z przynależnych im praw, uciekać się do lapów wek, do kłamstwa, oszustwa i obłudy. Zapewniano mi, że za 60 złotych czy coś około tego można dostać świadectwo o zdaniu egzaminu z „religii”, o ile się nie uczęszczało na wykłady tej swoistej nauki. W taki to sposób pracuje się nad umoralnieniem i uzdrowieniem społeczeństwa. A czy tego rodzaju szantaż, zmaszający do oszustwa i obłudy, nie jest prześladowaniem i znęcaniem się?

Pod tym względem w Polsce dziejszej jest gorzej, niż było w Rosji carskiej. Przed wojną sam widziałem kilkanaście matur czyll prawomocnych świadectw dojrzałości bez stopnia z „religią”. Jeżeli w danej szkole nie było nauczyciela pewnej religii, zwalniano eo ipso abiturjenta czy abiturjentkę od obowiązku składania egzaminu z tego „przedmiotu”. Między temi

świadectwami widziałem nawet kilka wydanych katolikom, ponieważ w ich szkole średniej nie było katechety katolickiego. Tylko prawostawny nie mógł się obejść bez stopnia z „religią” uprzywilejowanej i produkującej innym.

Stawianie „religii” narówni z innymi „przedmiotami” jest, z jednej strony nonsensem logicznym, z drugiej zaś strony, dla ludzi szczerze wierzących, obrazą ich uczuć religijnych. Jest to drewniane, tepe, żandarmsko - policyjne, czyste, biurokratyczne ujęcie kwestji. Robienie z religii „przedmiotu obowiązkowego” jest jej profanacją.

Chociaż jestem stanowczym przeciwnikiem wszelkiej walki za pomocą gwałtu, to jednak odczułem zmuszenie ludzi do religii jako prowokację, jako wyzwanie, rzucone wszystkim obywatelom, walczącym o wolność sumienia i poszanowanie godności ludzkiej. A cóż dopiero mówić o ludziach mało krytycznych, łatwo zapalnych i gotowych do walki czynnej. Tacy ludzie mogą dojść do wniosku, że w Polsce drogą legalną nie podobna korzystać z zawartych w konstytucji praw obywatelskich, i że konieczną jest walka konspiracyjna, spiskowa, zamachowa, krwawa. Wniosek błędny, ale nastroju tych ludzi nie wolno lekceważyć i bagatelizować. Same zaś represje mogą zawieść i zwykle zawodzą.

Ponieważ konstytucja nosi na sobie dotychczas jedynie charakter programowy, ponieważ adla wprowadzenia jej w życie konieczne są przedewszystkiem przepisy wykonawcze, więc ta unieruchomiona nieszczęsna konstytucja jest sobie dotychczas tylko próżnym marzeniem o niebieskich migdałach i obietnicą cacanką.

Życie państwowe i społeczne to czy się nadal bez trwałych podstaw.

Maćkom z pod ciemnej gwiazdy, kołtunom, obskurantom i obłudnikom nie bardzo się spieszy z uchwaleniem ustaw i przepisów wykonawczych, mających konstytucję wcielać w życie. Możemy więc czekać do sądnego dnia.

Tymczasem obejdźmy się smakiem.

J. Baudouin de Courtenay.

P.S. Tej samej sprawy dotyczy p. J. Mazurski w artykule „Gdzie wolność sumienia?” („Głos Polski”, nr. 139, z dnia 22 maja b.r.).

Dziś i dni następnych!
WIELKI SZLAGIER
(godzina zwycięstwa)

MOTTO:

„Najbardziej dumna niewiasta uznaje się chętnie za pokonaną po jednym gorącym pocałunku, który jej przypadł do gustu”.

Ubóstwiani Sfinks

Miłostki Wielkiego Księcia rosyjskiego Gryszki.

Dramat w 8.ciu aktach, podług powieści Elinor Glynn „His Haur” (jego godzina).

W rolach głównych: **Oileenn Pringle, John Gilbert**

Rzecz dzieje się w pierwszych salonach Petersburga wśród złotej młodzieży rosyjskiej, oraz na dworze kedywa egipskiego.

Nad Program?? **Bujanie w obłokach**

Początek o godz. 5-ej, ost. seansu o godz. 10. W soboty i Niedziele o 2-ej 4048

Dziś i dni następnych!
Niebywałe widowisko!

Dramat psychologiczny w 8 aktach w roli gł.:

Nad program: **KOKO.**

Dom Warjatów

LON CHANEY

Genjalny mistrz maskil — Potężna kreacja Chaney'a Emocja do zenitu!

Nad program: **KOKO.**

Echa wyborów do warszawskiej rady miejskiej

Dyr. Tadeusz Mazurkiewicz, łodzianin, obecnie radny z listy № 25

Radcy pana radcy. Lista zastępców.

Nasz warszawski koresp. (St. Gr.) telef.

Główny komisarz wyborczy ogłosił dziś urzędowo skład nowoobranej rady miejskiej.

Urzędowe obwieszczenie zawiera znane już wyniki wyborów, a oprócz tego ustala listę zastępców.

Na zastępców powołani zostali:
Z listy nr. 2 PPS. 15 osób;
Z " " 4 Bund 3 osoby
Z " " 5 Poal-Sjon lew. 1 os.
Z " " 11 NPR, praw. 1 os.
Z " " 12 Kops. 24 osoby
Z " " 16 Bl. Nar. Żyd. 7 os.
Z " " 18 Orłodoksi 1 osoba
Z " " 25 „Uzdrow.“ 8 os.

Jednocześnie główny komisarz wyborczy komunikuje, że będzie przyjmował skargi w ciągu dwóch tygodni.

Prezydjum „25-ki“

Nasz warsz. koresp. (St. Gr.) telefonuje:

Nowowybrani radni z listy nr. 25 wbrew pogłoskom, które ukazały się w prasie, postanowili utworzyć w radzie miejskiej jednolitą grupę i występować we wszystkich sprawach solidarnie.

Na odbytym w dniu wczorajszym posiedzeniu tej grupy, obrano prezydjum z prof. Wacławem Makowskim na czele.

Do prezydjum weszli:
Pp: Kaden-Bandrowski, Józef Ewert, Raabe i Rogo wicz.

Fala strajków

Zatargi w Zagłębiu Dąbrowskiem i w Białymstoku

BIAŁYSTOK, 25 maja. Pertraktacje między przemysłowcami a robotnikami przemysłu włókienniczego zostały zerwane wobec negatywnego stanowiska przemysłowców do 30 proc. podwyżki, żądanej przez robotników. Strajkuje około 3,200.

SOSNOWIEC, 25 maja. (PAT). Ze źródeł urzędowych informują, że na ogólną liczbę 33,000 robotników w przemyśle metalowym i hutniczym zagłębia Dąbrowskiego strajkuje 8,000 robotników.

Zgon dra Baczyńskiego

Nadeszła wiadomość, że wczoraj o godz. 5-ej rano zmarł we Lwowie w szpitalu powszechnym dr. Włodzimierz Baczyński, znany działacz ukraiński, który z powodu oszczerstw rzucanych na niego przez nacjonalistyczną prasę ukraińską, dokonał zamachu samobójczego. Śmierć nastąpiła z powodu krwotoku i paraliżu mięśnia sercowego.

Po zerwaniu Anglii z Rosją Bolszewicy zawieszają wszelkie interesy z Albionem

Liberalowie mają zastrzeżenia

LONDYN 25 maja. (ATE). — Wobec wielkiego podniecenia wśród społeczeństwa angielskiego prasa wyraźnie usiłuje zachować spokojny ton. Prasa konserwatywna jednomyślnie wypowiada się za taktiką Baldwina i Chamberlaina, podczas gdy prasa liberalna wyraża niektóre zastrzeżenia.

„Times“ pisze, że nie było mowy o zerwaniu z Rosją, lecz przyszło do zerwania z obecnym rządem sowieckim.

Niema powodów, aby nie uprawiać nadal handlu z sowietami, podobnie jak to ma miejsce pomiędzy Stanami Zjednoczonymi, a Rosją sowiecką.

„Daily Telegraph“ i „Morning Post“ wyrażają gratulacje rządowi z powodu energicznego kroku, który może tylko wyjść na pożytek Anglii.

„Daily Mail“ również wyraża zadowolenie, że znalazł się po 6 latach rząd angielski, który zdecydował się wyrzucić bolszewików z Anglii.

„Daily Chronicle“ nie jest zadowolona z mowy Baldwina, którego polityka doprowadziła do tego, że pomiędzy Rosją sowiecką a Anglią niema żadnego pomostu. Krok rządu byłby usprawiedliwiony gdyby po zerwaniu stosunków dyplomatycznych ustalała propaganda sowiecka. Tymczasem wcale się na to nie zanosi.

„Daily Herald“ umieszcza artykuł pod tytułem: „Rosja ostatecznie potępiona“ i sztydzi z konserwatystów, którzy mówią na co dzień o konieczności rozwoju handlu, a tymczasem z lekkim sercem zadają ciężki cios handlowi

angielskiemu, co przyczyni się do nadzwyczajnego wzrostu bezrobocia. Najstraszniejszymi jednak będą skutki tego kroku dla przyszłych stosunków dwóch wielkich europejskich narodów, co stanowi bezpośrednią groźbę dla pokoju światowego.

Labour party żąda śledztwa

LONDYN, 25 maja. (PAT). Grupa parlamentarna Labour Party postanowiła nie zgłaszać wniosku, potępiającego stanowisko rządu, lecz przedstawić propozycję, określającą akcję rządową, jako zbyt pospieszoną i domagającą się przeprowadzenia śledztwa sądowego we wszystkich sprawach, które poprzedziły zerwanie stosunków z sowietami.

Czy Kanada zerwie?

OTTAWA, 25 maja. (PAT). Gabinet zajmować się jutro będzie sprawą stosunku Kanady do oświadczenia premiera Baldwina o decyzji rządu Wielkiej Brytanii zerwania stosunków dyplomatycznych z Moskwą.

Zaznaczyć należy że w ostatnich latach wywóz z Kanady do Rosji stale wzrasta.

Firmy znajdujące się w stosunkach handlowych z władzami sowieckimi, wywierają na rząd kanadyjski nacisk, domagając się ostrożnego i rozsądnego postępowania.

Za kim staną Niemcy?

BERLIN, 25 maja. (PAT). — Zerwanie stosunków pomiędzy Anglią a Rosją sowiecką wywoła-

ło wielkie wrażenie we wszystkich grupach politycznych.

Prawica odczuwa ten krok szczególnie nieprzyjemnie, obawiając się że bieg wypadków zmusi Niemcy do wyjaśnienia, za kim się w obecnym sporze mają wypowiedzieć.

Utrzymywanie zaś równowagi pomiędzy orientacją wschodnią, a zachodnią było dotąd stałym hasłem dyplomacji niemieckiej.

Prasa uważa, że zerwanie stosunków dyplomatycznych jest wstępem do daleko rozgałęzionej akcji angielskiej, która obejmie również tereny pozaeuropejskie i może zarówno doprowadzić do jawnej wojny Anglii z sowietami, jak i do porozumienia w ciągu walki, gdyż wiadomym jest dobrze jak czuli są bolszewicy na energiczne środki, stosowane do nich.

Kroki represyjne Moskwy

MOSKWA, 25 maja. (ATE). — Komisarz ludowy do spraw handlu Mikołaj oświadczył, że Baldwin się myli, sądząc, że po rozwiązaniu sowieckich organizacji handlowych w Londynie funkcje ich przejdą na angielskie firmy pośredniczące pomiędzy Anglią a Rosją. Komisarz handlu przerwie wszelkie interesy z Anglią. Obecnie nastąpi likwidacja wszystkich interesów dotąd z Anglią zaczętych.

Sowieckie urzędy w Anglii otrzymały polecenie zażądania gwarancji od firm angielskich, z którymi prowadzą interesy. Gwarancje te muszą być udzielone przez instytucje kredytowe krajów, z którymi Rosja sowiecka utrzymuje normalne stosunki handlowe.

Kuszenie Francji przez Cziczierina

Moskwa zachowa się nadal przyjaźnie wobec Paryża

„SZACH“ GOSPODARCZY NAD SEKWANĄ.

BERLIN, 25 maja. (PAT). Jak donosi „Vossische Zeitung“ z Paryża, Cziczerin miał przedstawić rządowi francuskiemu daleko idące koncesje w sprawie uregulowania długów przedwojennych i w sprawie koncesji naftowych na Kaukazie. Poincaré i Briand wobec propozycji Cziczierina mieli się zachować z wielką rezerwą.

Cziczerin oświadczył przedstawicielom prasy, że nie ma wcale zamiaru przeprowadzać dyplomatycznego manewru w stosunku do Francji, nie widzi też powodów, dla których Francja miałaby iść śladami Anglii.

Rosja ma zamiar w dalszym ciągu w stosunku do Francji zachowywać się przyjaźnie i jest skłonna do dalszego zacieśnienia stosunków francusko-rosyjskich przez ściślejsze sprecyzowanie projektów w sprawie długów przedwojennych.

Rząd francuski w walce z komunizmem.

Paryż 25. 5. PAT. Na dzisiejszym posiedzeniu komisji izby deputowanych minister Barthou udzielał wyjaśnień w sprawie Doriota i innych deputowanych komunistycznych. W sprawie tej zaznaczył minister — istnieje w łonie gabinetu zupełna jednomyślność. Dokumenty w sprawie Doriota stwierdzają, iż prowadził on kampanję wywrotową wśród wojsk francuskich oraz wśród

ludności Indochin, podległej protektoratowi francuskiemu.

Zresztą izba zdecydowała o tym czy agitatorzy zeznający, iż są na usługach zagranicy, winni korzystać z przywileju nietykalności poselskiej.

ANTYSOWIECKA KOALICJA KONTYNTENTALNA JEST NIEMOŻLIWĄ.

PARYŻ, 25 maja. (ATE). „Echo de Paris“ w dzisiejszym wstępnym artykule omawia sytuację, wywołaną zerwaniem stosunków dyplomatycznych z sowietami i stwierdza że idea stworzenia wielkiej kontynentalnej koalicji prze-

ciwko Moskwie jest niemożliwa do przeprowadzenia.

Z Sowietami zawarto zbyt wiele układów, większość państw europejskich liczy się z Rosją, jaką z przyszłym czynnikiem siły. Dlatego w większości państw europejskich zwalczanie niebezpieczeństwa komunistycznego uważane było raczej za zadanie policji, a nie polityki.

Obecnie stosunki się zmieniają. W szczególności zaś Anglią będzie stała na stanowisku, że sytuacja jest taka, jaka była w roku 1920, z tą różnicą, że wówczas po obu stronach panowała tendencja do zbliżenia się.

Persja się modernizuje

Syn Rیزی Khana, następcą tronu perskiego, zwiedza w otoczeniu swych wychowawców szkołę wojskową w Teheranie

Życie polityczne Przed zwołaniem sesji sejmu.

Nasz warsz. koresp. (St. Gr.) telefonuje.

W dniu wczorajszym premier marszałek Piłsudski, konferował w prezydium rady ministrów z wicepremierem Bartlem, a następnie na Zamku z panem prezydentem w sprawach zwołania sesji sejmowej i pożyczki.

Propozycja nie do dyskusji.

Nasz warszawski Koresp. (St. Gr.) telef.

We wczorajszej popołudniowej prasie warszawskiej, ukazała się wiadomość, że stronnictwo chłopskie konferuje w sprawie proponowanego przez p. Głębińskiego przyspieczenia sesji sejmowej.

Istotnie obradowało wczoraj stronnictwo chłopskie, ale tylko na temat swego własnego kongresu.

Obradowało również wczoraj sejmie centralny komitet wykonawczy PPS. w sprawach wewnętrznych partii, a nie o propozycji pana Głębińskiego.

Podróże p. prezydenta Mościckiego.

Nasz warsz. koresp. (St. Gr.) telefonuje.

Prezydent Rzeczypospolitej wyjeżdża dziś na dwa dni do Krynicy gdzie bawi na kuracji jego małżonka.

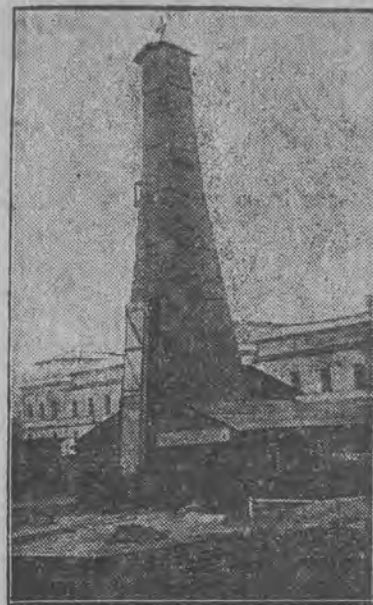
Dnia 29 bm. przybędzie pan prezydent do Tarnowa, celem wręczenia chorągwi pułkowej 16 p. p.

P. Barański wraca w sobotę

Nasz warsz. koresp. (St. Gr.) telefonuje:

Przyjazd dyrektora departamentu obrotu pieniężnego pana Barańskiego z Paryża opóźnia się i nastąpi dopiero w piątek lub sobotę.

Z krajowych uzdrowisk

Wieża nowej tężni solankowej w Ciechocinku

Nieodparły argument

KATOWICE, 25 maja. (PAT). Według doniesienia „Gazety Robotniczej“ wynik egzaminu przeprowadzonego przez rzeczoznawcę szkolnego ligi narodów, p. Maureta, był taki, że na 24 dzieci, poddanych egzaminowi w szkole mniejszościowej w Lipinach, 21 odesłano do szkoły polskiej a zaledwie troje pozostawiono w szkole niemieckiej.

KATOWICE, 25 maja. (PAT). Jak donoszą tutejsze pisma polskie, przy zakończonych przed kilku dniami zapisach do szkół na Górnym Śląsku zgłoszono do szkół polskich około 90 proc. dzieci, gdy w ubiegłym roku procent wynosił tylko 75. W powiecie pszczyńskim kilka szkół mniejszościowych straciło zupełnie podstawę bytu, gdyż rodzice przepisali do szkół polskich prawie wszystkie dzieci, zapisane dotychczas do szkół niemieckich.

Dzisiaj o godz. 3-ej nad ranem, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, rozstał się z tym światem nasz najukochańszy Mąż i Ojciec

B. P.

SALO FREJLICH

Wiceprezes Centralnego Stow. Kupców i Przemysłowców Woj. Łódzkiego (Piotrk. 10)
przeżywszy lat 46.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. Zawadzkiej № 38 na Cmentarz Starozakonnych, odbędzie się dzisiaj, dnia 26 maja, o godz. 3-ej po poł.

Na smutny ten obrzęd, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego pozostali w nieutulonym żalu

Żona, dzieci i rodzina.

Co się dzieje w państwie Sowietów? Wniosek o rozwiązanie rady miejskiej

Rujnująca klęska powodzi.

MOSKWA 25.V. (A.T.E.) Z całego szeregu miejscowości rosyjskich przychodzą wiadomości o powodziach wywołanych słotami wiosennymi. Część miasta Archangielska stoi pod wodą, Dźwina Północna przerwała zniszczone groble i zepchnęła na miasto wielkie ilości topniejących lodów. W okolicy Tomieńskiego na Syberji woda zalała 30 wsi, przyczem mieszkańcy nie zdołali opuścić na czas swoich siedzib. Setki ludzi przebywało długie dni konając z głodu na wierzchołkach drzew. Na pomoc ludności wysłano parostatek. Rozszerza się również groźna powódź w republice tatarskiej. Pod wodą znajduje się kilkanaście wsi. Obawiają się również wielkiej powodzi w Astrachaniu i nad dolnym biegiem Donu, który przybiera z dnia na dzień.

ILMEN BEZ RYB.

MOSKWA, 25 maja, (ATE). — Prasa leningradzka ubolewa, że w jeziorze Ilmeńskim około Leningradu wytrzebiono zupełnie ryby, które w czasach zwyczajnych dawały utrzymanie przeszło 1000 rodzin rybackich. Musiały one obecnie opuścić miejsce swego zamieszkania i usunięte zostały do odalonych okolic Syberji.

ZWYRODNIAŁA MATKA.

MOSKWA, 25 maja, (ATE). — „Izwiestja” donoszą, że żona znanego generała carskiego Kaledina postawiona została przed sądem za to, że zmuszała swoją 17-letnią córkę do nierządu. Wypadki wojenne i długoletnia nędza zniszczyły ustrój nerwowy Kaledinowej, doprowadzając do ostatecznego moralnego upadku.

Wniosek o rozwiązanie rady miejskiej zgłosiła wczoraj frakcja N. P. R. zajmując ostry front przeciwko magistrackim endekom Zerwanie quorum uratowało radę od natychmiastowej samobójczej śmierci

Sensacją wczorajszego poranku w radzie miejskiej było zgłoszenie wniosku o rozwiązanie rady miejskiej przez frakcję N. P. R. Była to sensacja przedewszystkiem dlatego, że wniosek wyszedł z frakcji rządzącej, po drugie zaś, że został wymierzony ostrzem przeciwko współkolegom z ławy magistrackiej — przeciwko kołu narodowemu. Już z samej treści wniosku wylania się perfidność enperowskich Machiavelów. Gdyby ci panowie szczerze dążyli do rozwiązania obecnej rady, jak to w swoim wniosku motywowali, zaproponowaliby wprost radzie rozwiązanie mocą własnej uchwały. Tymczasem enperowcy boją się smaczej tej bolesnej dla nich operacji i zamiast sami rozciąć nabrzmiały wrzód gospodarki miejskiej, proszą o to... władze centralne. Bolesny widok tchórzliwego samobójcy, który obawia się sam przyłożyć rewolwer do skroni.

Ścierpta N. P. R. skóra, gdy rad. Rapalski wysunął projekt, aby wniosek nagły o rozwiązanie rady postawić na pierwszym punkcie porządku dziennego. Wkrótce szczywni gracze zostali przyparci do muru przez frakcje socjalistyczne, które, zgadzając się w zasadzie na rozwiązanie, wysunęły małe uzupełnienie w postaci poprawki, aby rada sama rozwiązała się bez uciekania się do pomocy rządowego akuszerza.

Jednakże ani samemu wnioskowi, ani poprawce nie było sędzi-

nie doczekać się głosowania. Przewodnicząca w strachu przed gilotyną pojechała w popłochu pchać się ku drzwiom i szybko ulatniała się z sali obrad. Stary wypróbowany sposób zrywania quorum święcił swój niechlubny tryumf.

Rada pożyje jeszcze kilka, może kilkanaście dni, ale los jej jest już przypieczętowany. Wystarczyło spojrzeć, jak p. Waszkiewicz piorunował na koło narodowe, a... rad. Nowacki na „trzeszczącą i rozpadającą się N. P. R.”, aby poczuć fetor rozkładającego się trupa czteroletnich rządów enperowsko - endeckich.

Wątkowanie w ciągu kilku godzin statutu kanalizacyjnego nie budziło wielkiego zainteresowania. Przeszedł ważny wniosek lewicowy, aby przyjmować robotników do roboty za pośrednictwem związków. Wniosek o utworzenie specjalnego wydziału kanalizacji odesłano do komisji.

Jim.

Wniosek nagły prawicy radziejskiej N. P. R. w sprawie rozwiązania łódzkiej rady miejskiej miał brzmienie następujące:

„Zważywszy:

1) że łódzka rada miejska istnieje już 4 lata i zadanie swoje spełniła;

2) że już czas najwyższy odnieść się do opinii publicznej, celem da-

nia jej możliwości wypowiedzenia się i odnowienia przedstawicielstwa miejskiego;

3) że podstawą racjonalnej gospodarki w samorządzie jest istnienie trwałej większości w radzie i wykonywanie programu tej większości;

4) że większość taka została rozbita;

5) że część niedawnej większości świadomie osłabia zdolność rady do wspólnej pracy przez częste zrywanie quorum i uniemożliwia przez to załatwienie spraw, mających istotne dla ludności robotniczej znaczenie.

Rada miejska uchwała zwrócić się do rządu z prośbą o natychmiastowe rozwiązanie łódzkiej rady miejskiej i rozpisanie nowych wyborów.

Rada miejska wzywa magistrat, aby zwrócił się do rządu w sprawie prawnego uregulowania przynależności przedmieść do miasta.

Rada miejska upoważnia magistrat do zaciągania w okresie rozwiązania rady miejskiej w granicach budżetu pożyczek na prowadzenie robót kanalizacyjnych, inwestycyjnych i in. na zatrudnienie bezrobotnych.

ANGIELSKA HERBATA
SIBUNION

„Niewolnicy morza”

to film, który poruszył wszystkie części świata.

Pracownia Artystyczna
MAISON LUCY

Nawrot 8, II p., pop. of.

SZALE HAFTOWANE,

malowane sposobem pocholar

APASZKI,

BIELIZNA WYKWINTNA,

SUKNIE, JUMPRY

haftowane ręcznie, maszynowo i malowane. 5847-1

PLISOWANIE i KARBOWANIE

Rocznica niepodległości Gruzji

W dniu dzisiejszym emigracja gruzińska obchodzi rocznicę ogłoszenia w dniu 26 maja 1918 roku niepodległości Gruzji. Uroczysta akademja poświęcona tej rocznicy odbędzie się w nadchodzącą niedzielę dnia 29 b.m. w Ratuszu.

Brak Inu

Na skutek wyczerpania się zapasów na okres letni trwający od 3 do 4 miesięcy, zawieszona zostanie praca w fabrykach Inu. Na posiedzeniu związku zawodowego robotników przemysłu lnianego zapowiedziano swa

SPECJALNY DODATEK UBEZPIECZENIOWY

Spółka Akcyjna

Towarzystwo Ubezpieczeń „PRZYSZŁOŚĆ”

W WARSZAWIE,

ul. Żorawia Nr. 42, telef. 150-64, 232-17, 150-57.

Oddziały: w Poznaniu, Wilnie, Krakowie, Lwowie, Bielsku i Katowicach.

ODDZIAŁ W ŁODZI,

ul. Piotrkowska Nr. 87, tel. 22-20,

zawiera ubezpieczenia:

życiowe, ogniowe, transportowe i kradzieżowe.

Nadzwyczajne korzyści dla ubezpieczeń na życie

zawieranych w Towarzystwie Ubezpieczeń „Przyszłość” w Warszawie.

1. Obowiązek świadczenia Towarzystwa jest **natychmiastowy**, gdyż rozpoczyna się od chwili przyjęcia wniosku i zapłacenia pierwszej przepisanej premji; niema t. zw. karencji t. zn. czasokresu przejściowego, podczas którego świadczenie Towarzystwa byłoby ograniczone.

2. Obowiązek świadczenia Towarzystwa obejmuje **bez żadnej podwyżki premji** niebezpieczeństwo wszelkich podróży, wydarzeń wojennych (do wysokości 10.009 złotych), samobójstwo (po dwuletnim trwaniu ubezpieczenia).

3. **Nieprzepadalność** premji jest zapewniona po upływie 3 lat; jeżeli ubezpieczony w czwartym lub późniejszym roku ubezpieczenia przestaje opłacać premje, **nie przepadają** zapłacone premje, lecz ubezpieczony może żądać:

- wykupu ubezpieczenia, lub
- jego zamiany na ubezpieczenie wolne od premji ze zmniejszoną sumą ubezpieczenia,
- na wolne od premji ubezpieczenie na wypadek śmierci na pełną sumę ubezpieczenia ze skróconym czasokresem trwania.

4. **Bezsporność** ubezpieczenia następuje po upływie jednego roku.

5. **Rentowność ubezpieczenia:** Dzięki niskim premjom uzyskuje się przez ubezpieczenie w „Przyszłości” rentowniejszą lokatę oszczędności, aniżeli przez składanie ich w bankach, a ponadto zapewnia się rodzinie zaopatrzenie na wypadek śmierci.

6. **Przywrócenie ważności** ubezpieczenia jest **bardzo ułatwione**, gdyż następuje przez zapłatę zaległych premji z przynależnościami w ciągu 7 miesięcy od dnia ostatniej zaległości.

7. Za zastawem praw wynikających z polisy można uzyskać **pożyczkę w gotówce** (do wysokości kaucyjnej wartości wykupu) na bardzo dogodnych warunkach.

8. Ubezpieczeni uczestniczą **w zyskach** Towarzystwa, gdyż według § 59 statutu 40 proc. czystego zysku Towarzystwa stanowi dotację funduszów dywidendowych dla ubezpieczających.

Założone w roku 1824.

Fundusze Towarzystwa przewyższają sumę funtów szterl. **25.000.000.**

Angielska Spółka Akcyjna
T-WO UBEZPIECZEŃ
„ALLIANCE“

Alliance Assurance Company, Limited, London

**ZARZĄD GŁÓWNY: Bartholomew Lane,
 London, E. C. 2.**

Towarzystwo przyjmuje wszelkiego rodzaju
UBEZPIECZENIA OD OGNIA

Agentury w głównych miastach Polski:

Dyrekcja Towarzystwa na Polskę: ŁÓDŹ,
 ul. Ewangelicka Nr. 1. Telet. 9-09 & 25-89.

Oddział w WARSZAWIE:
 ul. Kredytowa Nr. 8.
 Telef. 252-01.

Oddział w BIELSKU:
 ul. Rycerska Nr. 2.
 Telef. 732 VIII.

Ubezpieczenia są podstawą racjonalizacji życia

Walka z nieobliczalnymi wybrykami ślepych sił natury ma w asekuracji granitowy fundament

Rozwój techniki zwycięża wrogie żywiołowe siły przyrody, łagodząc ich niszczenie i tworząc z nich posłuszne narzędzia rozumnej woli ludzkiej. Jest to właśnie racjonalizacja życia ludzkiego. Jednakże nie wszystkie siły przyrody mogą być pokonane, zawsze pozostają momenty irracjonalne, żywiołowe, nie poddające się woli ludzkiej.

W przyrodzie i w życiu społecznym istnieją elementy nielogiczne, mistyczne, wobec których wszelka racjonalizacja zawsze pozostaje cząstkową, ułamkową.

Z drugiej strony wzrost techniki stwarza nowe groźne i potężne siły, które wprawdzie ulegają woli ludzkiej, ale dzięki ułomnościom natury ludzkiej i dzięki różnym przypadkom od czasu do czasu wyłamują się z pod kontroli i swą nieokreśloną mocą niszczą twory ludzkie. Postęp nasz z jednej strony ujarzma wrogie żywioły, a z drugiej — stwarza nowe siły, które wywołują nowe katastrofy.

Wystarczy wspomnieć o katastrofach kolejowych, o wybuchach w kopalniach, fabrykach amunicji, o pożarach w fabrykach, zwłaszcza gdzie gromadzą się materiały wybuchowe i łatwopalne, aby zrozumieć, iż technika nasza nie tylko racjonalizuje życie, lecz stwarza nowe momenty nielogiczne i niszczące.

Cywilizacja nasza jest Janusem dwulicowym, który jednocześnie łagodzi i zmniejsza działanie wrogich ślepych sił i rodzi nowe groźne niebezpieczeństwa.

Jednakże twórcza myśl ludzka i te nie poddające się ujarzmieniu moce poddaje swojej kontroli.

Skomplikowane zjawiska, napózór zupełnie nielogiczne, gdzie, zdawałoby się, nie można spostrzec żadnej prawidłowości, dzięki metodzie matematycznej wykazują jednakże pewne stałe momenty. Okazuje się, że istnieje prawidłowość w najbardziej nawet nielogicznych zjawiskach, a metoda statystyczna ujawnia stałe czynniki wypadków śmierci, katastrof kolejowych i t. p.

Dzięki temu nie możemy wprawdzie bezpośrednio zwalczać tych sił, ale możemy dość ściśle obliczyć wysokość szkód i strat, przyjąwszy pod uwagę te wydatki przy kalkulacji, i wobec tego prawie w zupełności wyeliminować z naszych bilansów niespodziewane wydatki, spowodowane niszczycielską robotą ślepych sił.

Oczywista, jest to tylko rachunkowe, papierowe, buchalteryjne pokonanie tych mocy. Ale ma to wielkie znaczenie praktyczne.

Znając mniej więcej stałe współczynniki nieszczęśliwych wypadków, wybuchów, katastrof kolejowych etc., możemy straty te rozłożyć na raty, a płacąc stałą, niewielką stosunkowo składkę perjo-dyczną, zabezpieczyć się, przynajmniej gospodarczo przed niszczycielską mocą przypadku.

Na tem polega idea ubezpieczenia. Ubezpieczenia nie stwarzają nowych wartości, nie należą one do czynników produkcji, ale zmniejszają ryzyko produkcji, łagodzą działanie nieobliczalnych naogół sił i dzięki temu przyczyniają się do bardziej stałego rozwoju produkcji.

Strata, wynosząca kilkanaście czy kilkaset tysięcy złotych może

zabić pojedyncze przedsiębiorstwo, zniszczyć warsztat pracy, pozbawić robotników chleba; dzięki umowie ubezpieczeniowej przed siębierca otrzymuje pełną równowartość swojej straty, a dla wielkiego towarzystwa ubezpieczeniowego nawet znaczna premia asekuracyjna stanowi tylko zgóry przewidzianą, objętą kalkulacją i bilansowo zrównoważoną pozycję; dla przedsiębiorstwa asekuracyjnego jest to tylko zupełnie normalny i stały wydatek, uwzględniony przy sporządzeniu taryfy ubezpieczeniowej.

We wszystkich krajach kulturalnych umowy ubezpieczeniowe odgrywają wielką rolę w życiu gospodarczym. Prawie każdy człowiek ubezpiecza swe mienie od ognia, zabezpiecza byt swojej rodziny na wypadek śmierci, płaci premję asekuracyjną, aby zapewnić sobie starość bez troski.

Ten rozwój ubezpieczeń jest wyrazem ogólnego dążenia ku racjonalizacji życia, ku opanowaniu sił żywiołowych i łagodzeniu ich wrogich i groźnych skutków.

Podczas inflacji, w związku ze stałym spadkiem waluty, zupełnie

zanikł zmysł oszczędnościowy; ludzie holdowali zasadzie „carpe diem“, nie myśląc o przyszłości, zwiększając konsumpcję kosztem kapitalizacji. W tych warunkach ubezpieczenia nie mogły się rozwijać; zresztą nonsensem byłoby zabezpieczyć się, kiedy ekwiwalent, który należało otrzymać w przyszłości, miał wartość wielce problematyczną. I pod tym względem inflacja była cofnięciem się wstecz.

Dopiero po ustabilizowaniu się waluty sprawa ubezpieczeń staje się znowu aktualna; wprawdzie

stopa procentowa wciąż jeszcze jest wysoka, kredyt, zwłaszcza krótkoterminowy, jest drogi, ubezpieczenia na pierwszy rzut oka nie opłacają się. Ale są to jeszcze pozostałości kryzysu stabilizacyjnego.

W związku z powrotem do normalnych stosunków nastąpi odbudowa ubezpieczeń, wzrośnie zmysł oszczędnościowy, wzmocni się walka o racjonalizację życia i o unieszkodliwienie groźnych, napózór nieobliczalnych następstw zjawisk żywiołowych.

L. G.

Rozwój ubezpieczeń w Anglii

Szczególnym wzięciem cieszą się asekuracje na życie t. zw. „przemysłowe“

Wielki rozgłos, jakim się cieszą brytyjskie t-wa ubezpieczeniowe w całym świecie, stanowi słuszną ich dumę. Sława ta ma poza sobą więcej niż dwa wieki, drogi jej rodu się w pomysłowości pionierów interesów którzy uznali, że osiągnięcie rzeczywistego powodzenia wymaga zgodnego sojuszu między osobistym interesem a publiczną użytecznością.

UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE POD NADZOREM RZĄDU.

Pierwsze ubezpieczenie na życie zostało przeprowadzone w Anglii przeszło 200 lat temu. Akcja ta spotkała się z wybitną pomocą ze strony rządu. Jakkolwiek zawsze rząd czujnym okiem wglądał w rozwój przedsiębiorstw ubezpieczeniowych i przedsięwziął kroki prawodawcze konieczne dla zabezpieczenia publicznych interesów, wolał jednak współpracować życzliwie z towarzyszami. To przyczyniło się wielce do rozwoju towarzystw ubezpieczeniowych.

Zasada tej swobodnej akcji była stosowana nie tylko do towarzystw krajowych, ale była rozciągnięta także i na zagraniczne instytucje, którym zezwolono zainstalować się w Anglii na równych warunkach z miejscowymi towarzyszami.

O życzliwości rządu świadczy fakt, że właściciel polisy jest zwolniony od podatku dochodowego, od premji wypłacanych od polis ubezpieczeniowych na wypadek śmierci.

SWOBODA LOKOWANIA KAPITAŁÓW.

Investowanie funduszy towarzystw ubezpieczeniowych jest również wolne od ograniczeń ze strony rządu. Towarzystwa są kontrolowane tylko na podstawie własnych statutów. Uzależnione od swoich statutów posiadają towarzystwa swobodę inwestowania bądź to w kraju bądź zagranicą i to w dowolnym typie zabezpieczenia.

INSTYTUT URZĘDNIKÓW.

Instytut urzędników w Londynie, odaje usługi nie tylko w zastosowaniu naukowych zasad odnośnie do rozłożenia ryzyka, obrachunku premji i rezerw i wielu innych trudnych i skomplikowanych zagadnień ale także w dostarczaniu sposobności do dyskusowania ogólniejszych zagadnień i zapewnienia jednolitości w postępowaniu.

ROZROST UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE.

Rozróżniane są dwie kategorie ubezpieczeń na życie:

1) Zwykłe ubezpieczenie na życie oparte na polisach o umiarkowanych lub niskich sumach, na które raty bywają wpłacane rocznie, półrocznie, lub kwartalnie i tak zwane przemysłowe (Industrial Life Insurance).

2) Na ubezpieczenia na życie w przemyśle, które opiera się na wydawaniu polis na małe sumy, za które raty wpłacane są tygodniowo lub miesięcznie.

ZWYKŁE UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE.

Zwykłe ubezpieczenie na życie zostało przeprowadzone znacznie wcześniej niż ubezpieczenie na życie w przemyśle i jest podobne do ubezpieczeń w innych krajach. Większa część ubezpieczeń, bo prawdopodobnie 75 proc., osiąga się wewnątrz Zjednoczonego królestwa. Publiczność ma wybór w wielkiej różnorodności polis. Początkowo niemal wszystkie kontrakty opiewały na okres całego życia ale już oddawna wysunięto na pierwszy plan ubezpieczenia na określony termin. Wielką atrakcją tego ubezpieczenia jest to, że poza ubezpieczeniem na wypadek śmierci przed terminem właściciel polisy ma satysfakcję otrzymania całej sumy, jeżeli dożyje określonej daty.

UDZIAŁ W ZYSKACH.

Jedną ze znamienitych cech zwykłego ubezpieczenia na życie w Wielkiej Brytanji jest prawo właściciela polisy uczestniczenia w zyskach towarzystwa. Prawo to może być osiągnięte przez wpłacanie nieco wyższej premji niż te, które obowiązują przy ubezpieczeniach nieuczestniczących w zyskach.

TENDENCJE NAJNOWSZE.

Towarzystwa ubezpieczeniowe

są liberalniejsze obecnie w stosunku do osób zamieszkałych zagranicą niż to było dawniej. Dzisiaj jest zupełnie rzeczą zwykłą wydanie polisy na normalnych warunkach, zależnie tylko od tego, czy starający się o polisę nie jest zaangażowany w jakimś hazardownym przedsięwzięciu.

Innym bardzo dodatnim objawem jest wydawanie polis bez świadectwa lekarskiego. Dawniej badanie przez lekarza było uważane za jeden z najdonioślejszych warunków wstępnych dla tego, który chciał uzyskać polisę ubezpieczenia na życie. Ostatnio jednak rozpowszechniła się opinia, że przypisywanie zbyt wielkiej doniosłości świadectwu lekarskiemu nie jest wskazane i niektóre towarzystwa udzielają polis tych samych kategorii i to bez badania lekarskiego. W razach wątpliwych jednak, a zagrażających interesom towarzystwa towarzystwo ucieka się do badania lekarskiego.

Dalszą najnowszą tendencją jest wydawanie takiej formy polisy, która, obok zabezpieczenia głównej sumy na wypadek śmierci, dawała pewne dochody na wypadek choroby lub kalectwa.

UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE T. ZW. „PRZEMYSŁOWE“.

Ubezpieczenie to ma za zadanie dostarczenie klasom robotniczym sposobności ubezpieczenia sumy wypłacalnej na wypadek śmierci, a dostatecznej na pokrycie kosztów związanych z pogrzebem. Obecnie przekroczyło ono znacznie pierwotny swój cel, ale jeszcze głównie zaopatruje ono klasy robotnicze. Najistotniejszymi celami tego ubezpieczenia są: względnie niska przeciętna suma ubezpieczenia i zbieranie wpłat przez agen-

tów w bardzo częstych odstępach najczęściej tygodniowo lub miesięcznie. Raty w takich razach są bardzo niskie, osiągają zaledwo 1d i 2d tygodniowo w wielu razach. Nie żąda się badania lekarskiego z wyjątkiem specjalnych wypadków co zaś się tyczy typu polisy to publiczność ma możliwość najszerzego wyboru jak przy zwykłym ubezpieczeniu na życie.

Dzieje ubezpieczenia „przemysłowego“ w Wielkiej Brytanji są właściwie historią prac (The Prudential Assurance Company) Towarzystwa ubezpieczenia od wypadków, które przerasta wszelkie inne nie tylko zakresem swoich interesów, ale także wysokością dochodów na jednostkę premji. Towarzystwo to miało w swoich księgach na d. 31 grudnia 1925 r. 24.500.000 polis, ubezpieczających przeszło £ 400.000.000, z których wszystkie zostały wydane w W. Brytanji. Jeżeli sobie przypomnimy, że ludność W. Brytanji wynosi tylko 43.000.000 mieszkańców to zestawienie powyższych cyfr będzie niezmiernie ciekawe. Cała liczba polis ubezpieczeniowych w przemyśle w W. Brytanji przekracza prawdopodobnie 65.000.000. Liczba nowych polis wydawanych co roku przez towarzystwa ubezpieczenia na życie wynosi przeszło 6.000.000.

Pewne wyobrażenie o dochodach jakie ubezpieczeni w tej klasie osiągają, można uzyskać z następujących tablic, wziętych z planu jednego z głównych towarzystw.

Premja tygodn. 1.d równ. się 17 gr.	Suma ubezpieczona na wypad. śmierci.	Wiek przystępującego	wypad. śmierci.	równowartość
		do T-wa.	Sterlingi,	polska
15	£ 12:16:—			Zł. 512
35	£ 6:12:—			Zł. 264
55	£ 2:14:—			Zł. 108

Jak przy zwykłym ubezpieczeniu na życie tendencje najnowsze szły w kierunku uczynienia polis najmożliwiej liberalnymi, tak najdonioślejszym krokiem w tym kierunku jest ten, jaki zrobiło towarzystwo ubezpieczeń od wypadków (Prudential Assurance Company), które zaczęło praktykować z pewnością swoim właścicielom polis gałęzi przemysłowej, pewnych praw w uczestniczeniu w zyskach. Jest to krok ekonomicznego znaczenia i zapewne osiągnie wiele w skutkach.

E. H. Lever.

„Alliance Assurance Company“

Jednym z najpoważniejszych angielskich towarzystw ubezpieczeniowych, pracującym na terenie Rzeczypospolitej, jest „Alliance“.

Założone w roku 1824, w ciągu przeszło wieloletniej działalności zdobyło sobie, dzięki wyjątkowo solidnym podstawom pracy, jedno z naczelnych stanowisk w dziedzinie ubezpieczeniowej w Europie.

Imponująco przedstawia się całokształt pracy, znajdujący swój wyraz w bilansie za rok 1926, z którego niektóre cyfry podajemy:

W ciągu roku 1926 towarzystwo „Alliance“ wydało nowych polis

życiowych na ogólną sumę 2 842,811 funtów szterlingów.

W dziale ubezpieczeniowym same premje ubezpieczeniowe za r. 1926 wyniosły ogółem 2,129,353 funtów szterl.

Kapitały zakładowe i rezerwy oraz fundusze poszczególnych działów wynoszą łącznie przeszło 30 milionów f.szt.

W Łodzi zajmuje się towarzystwo „Alliance“ wyłącznie ubezpieczeniami ogniowemi, przyjmując tylko objekty największe i najsolidniejsze.

Stany Zjednoczone są zaasekurowane!

Ubezpieczenia za oceanem sięgają wprost zawrotnych wyżyn

Ponieważ w Stanach Zjednoczonych ubezpieczenia społeczne są nieomal zupełnie nieznanymi, a odpowiedzialność pracodawcy rozwinęła się dopiero w ostatnich czasach, więc nie dziwnego, że prywatne asekuracje były jedyną drogą do zabezpieczenia się od niebezpieśliwych wypadków i śmierci, do zapewnienia sobie spokojnej starości i do zaopatrzenia rodziny.

Te prywatne asekuracje osiągnęły też rozmiary, o jakich nigdzie na świecie nawet myśleć jeszcze nie można.

Prywatne towarzystwa asekuracyjne życiowe, w ogólnej liczbie około 3 tysięcy, posiadały przed dwoma laty kapitał własny w wysokości 78 milionów dolarów; naród wpłacił im 2 i jedną ósmą miliard dolarów.

Liczba polis, wydanych przez te towarzystwa, waha się dokoła 74 milionów sztuk; a więc na 3-ich żyjących Amerykanów, bez różnicy płci i wieku, wypadają dwie polisy ubezpieczeniowe (przyczem oczywiście często jeden człowiek posiada kilka polis).

Życie jednostek było w roku 1925 ubezpieczone w St. Zjednoczonych ogółem na 50 miliardów dolarów, co stanowi mniej więcej 500 dolarów na głowę, czyli około 2 tysięcy dolarów na 4-osobową rodzinę. Towarzystwa amerykańskie wypłaciły już od chwili swego istnienia 6 miliardów dolarów za wypadki śmierci, a drugie tyle za polisy na dożycie.

Ponieważ w praktyce naogół cały naród jest ubezpieczony, obrzmie towarzystwa asekuracyjne są nadzwyczaj zainteresowane w zdrowotnym stanie społeczeństwa. W związku z tem rozwijają one dalekoidącą propagandę na rzecz higienicznego trybu życia. Organizują one rokrocznie bezpłatne badania ludności, a niektóre z pośród nich stwarzają nawet aparaty lecznicze, na wzór naszych instytucji ubezpieczenia społecznego.

Jako przykład tej akcji może posłużyć fakt ze stanu Massachusetts. Przed niedawnym czasem utworzono tam w jednym z miast wielką organizację przeciwgruźliczą, posiadającą bardzo obszerny teren działania zarówno pod względem naukowym, jak i propagandowym.

„Metropolitan Life Insurance Company” wykalkulowała na zasadzie skrupulatnej statystyki, że przeszło 16 procent jego wypadków śmierci ma swe źródło w gruźlicy, że w ciągu jednego roku wypłaciło 4 miliony dolarów za 14325 wypadków śmierci na gruźlicę. Wobec tego towarzystwo to postanowiło sfinansować walkę z tą potworną chorobą, przeznaczając na ten cel 100 tysięcy dolarów, a potem dopłaciło jeszcze 83 tysiące. Praktyka wykazała, że ta inwestycja opłaciła się: w miesiącu, o którym mowa ilość wypadków śmierci na gruźlicę spadła do jednej trzeciej poprzedniej liczby, że 121 na 38 na 100.000 mieszkańców, podczas gdy w okolicy śmiertelność na gruźlicę zmniejszyła się tylko o 30 procent.

Cały aparat ubezpieczeniowy nie jest oczywiście tani. Wynika to choćby z tego, że np. w 1922 r. prowizja i djety armii agentów ubezpieczeniowych wyniosły 274 miliony dolarów, a więc prawie dwie trzecie sum, które w oma-

wianym roku wypłacono za wypadki śmierci; stanowi to poważny procent na koszty handlowe, bowiem ósmą część ogółu wpływów z premji.

Z drugiej jednak strony te olbrzymie sumy, wpłacane nieomal pod przymusem przez najbardziej nawet obywateli, odczuwających wprost konieczność zabezpieczenia siebie i swych bliskich, są na terenie finansów najpotężniejszym czynnikiem. Kto posiada dostęp do tych sum ubezpieczeniowych, ten ma decydującą władzę w dziedzinie finansów.

Największe z amerykańskich towarzystw asekuracyjnych jest zresztą w Europie mało znane. Mniej więcej trzecia część wszystkich wymienionych ubezpieczeń zawierana jest przez „Metropolitan Life Insurance Company”. Dopiero na drugim i trzecim miejscu figurują popularne w starym świecie towarzystwa „New York Life” i „Equitable”.

Największym towarzystwem ubezpieczeń od wypadków na terenie Stanów Zjednoczonych jest „Maryland Casualty Company”, które posiada większość asekura-

cji od nieszczęśliwych wypadków, zawieranych przez przemysłowców na rzecz ich robotników i pracowników.

Odpowiedzialność przedsiębiorcy, jak zresztą całe ustawodawstwo ubezpieczeniowe, jest w Ameryce rzeczą poszczególnych stanów, które naogół naśladują zarówno ustawodawstwo, jak i przepisy, dotyczące lokaty kapitałów asekuracyjnych, zachodniej Europy, przeważnie Niemiec.

Te przepisy mają w praktyce uniemożliwić przedewszystkiem odpływ kapitałów do krajów nie-

pewnych, a pozatem spekulację temi pieniędzmi na rynku wewnętrznym. W rzeczywistości jednak przepisy te naogół pozostają na papierze.

Wprawdzie formalnie kapitały lokowane są w hipotekach, ale przeważnie w takich firmach, które są związane w jakikolwiek bądź sposób z towarzystwami asekuracyjnymi. Odbywa się to oczywiście drogą pośrednią, przez zakładanie własnych towarzystw nieruchomościowych etc.

Ustawodawstwo ubezpieczeniowe jest w Ameryce nawet surowsze, niż w Europie, w tym sensie, że lokata kapitału z asekuracji poza granicami Stanu, w którym została zawarta, musi uzyskać specjalne zezwolenie, przyczem inne stany korzystają tylko z pewnych ułatwień w stosunku do lokat zagranicą; pozatem na wszystko musi, w każdym poszczególnym wypadku, być zgoda władzy nadzorczej danego stanu.

Siła kapitału wielkich towarzystw asekuracyjnych Ameryki jest oczywiście wyjątkowo potężna; wykazują one tę siłę na każdym kroku z łatwo zrozumiałych względów reklamowych. Oto np. jednym z największych i najdoskonalszych drapaczy nieba w Nowym Jorku jest gmach towarzystwa asekuracyjnego „Equitable” na Broadway'u.

Znamienną niezwykle jest mająca wszelkie pozory prawdopodobieństwa pogłoska, która się w ostatnich czasach rozpowszechniła, że ten budynek ma być zakupiony przez trust banków robotniczych.

Czyżby to była oznaka nowego, nieoczekiwanego zwrotu w dziedzinie ubezpieczeń?

Juljusz Hirsch.

Z amerykańskiej kroniki ubezpieczeniowej

W mieszkaniu pewnego nowojorskiego krytyka muzycznego wybuchł pożar. Niezwłocznie zaalarmowano straż ogniową, której się też udało w szybkim tempie ugasić ogień.

Trzeba to uważać za niezwykle szczęśliwe zakończenie wypadku, jeżeli się zważy, że w gabinecie właściciela mieszkania znajdowało się jak to stwierdzono ni mniej, ni więcej, jak tylko... 194 butelek napojów wysokokowych, umieszczonych w szafach bibliotecznych.

Wprost trudno sobie wyobrazić, jakie rozmiary mogłaby przyjąć katastrofa w takich warunkach.

Na szczęście miłosierna Opatrzność zatroszczyła się nie tylko o to, ażeby pożar ugasić, ale też i o to, ażeby groźni lokatorzy szaf bibliotecznych znikli, jak kamfora.

Jak i dokąd, ulotnili się oni, nie umiał tego objaśnić żaden z obecnych przy gaszeniu pożaru strażaków.

Ze spirytus jak duch ulata, no, z tem: możnaby się jeszcze pogodzić. W porządku — rzecz zrozumiała. Ale żeby wraz ze spirytualjami również i naczynia, je mieszczące rozpyły się w nicosć, to już całkiem zakrawa na cud pierwszej klasy.

Cały New-York jest głęboko poruszony opisaniem tu zdarzeniem.

Ubezpieczenia od deszczu w Niemczech

Towarzystwo ubezpieczeń „Allianz Versicherungs A. G.” zamierza podobno wprowadzić u siebie dział ubezpieczeń deszczowych, czyli od deszczu, a mówiąc dokładniej — od niepogody, od opadów atmosferycznych.

W Niemczech jest to nowość, dotychczas tam niepraktykowana.

W Austrii natomiast ta gałąź ubezpieczeń została wprowadzona już zgorą rok temu przez towarzystwo ubezpieczeń „Anglo-Elementar Versicherungs A. G.”.

Ubezpieczenie t. zw. deszczowe ma za zadanie dawać ubezpieczonym osobom lub pojedynczym ich przedsięwzięciom, lub całym przedsiębiorstwom, ochronę przed ewentualnymi stratami, mogącymi powstać dla nich z powodu niepogody, a więc z powodu deszczu, gradu czy też śniegu.

Może to dotyczyć różnych rodzajów działalności, czy też produkcji ale w pierwszym rzędzie dotyczy dziedziny sportów.

Działanie takiego ubezpieczenia zaczyna się w chwili, gdy opady atmosferyczne (w tej czy innej formie) w zastrzeżonym okresie czasu przekroczą pewną miarę, przewidzianą w umowie ubezpieczeniowej.

Odpowiedzialność ubezpieczyciela rozciąga się na niedobory w dochodach, nieosiągnięte wbrew nadziei dochody brutto, lub nadzwyczajne, extra spowodowane, rozchody. Zastrzeżony w umowie okres ubezpieczenia może się liczyć na godziny, dnie, tygodnie, miesiące, czy jeszcze więcej.

W Anglii i w Ameryce ubezpieczenie deszczowe jest w użyciu już od r. 1902.

Przed wojną traktowano jeszcze ubezpieczenia deszczowe raczej jako zabawkę, niż jako poważny interes; natomiast po wojnie ta gałąź ubezpieczeń została opracowana bardzo starannie w sposób naukowy, z wykorzystaniem wyników obserwacji stacji meteorologicznych i z zastosowaniem wyprowadzonego stąd rachunku prawdopodobieństwa.

Pierwszym towarzystwem, które w taki poważny sposób potraktowało ubezpieczenia deszczowe, było londyńskie towarzystwo „Eagle Star and British Dominions Insur. Com. Ltd.”. Obecnie już około 14 towarzystw uprawia te ubezpieczenia w Anglii, w domniemach angielskich i w Ameryce.

Ubezpieczają się od deszczu przedewszystkiem wszelkiego typu zakłady rozrywkowe, następnie restauracje wszelkich kategorii, miejskie i wiejskie, gospody,

związki sportowe, towarzystwa wycieczkowe, przedsiębiorstwa budowlane i t. d., i t. d.

Pozatem ubezpiecza się też pojedyncze osoby na pojedyncze wypadki.

W tych razach dana osoba ubezpiecza się od straty, jaka może dla niej powstać wskutek deszczu w danym, choćby najkrótszym, czasie. Jeśli np. jakiś klub piłki nożnej urządza mecz w pewnym

dniu o godzinie 2 po południu i ubezpiecza się od trzymilimetrowego deszczu na czas trzech godzin od godziny 1 do 4-jej po południu w tym dniu, wówczas zostaje mu wypłacone umówione odszkodowanie, jeżeli — według urzędowego zaświadczenia najbliższej stacji meteorologicznej — padał w zastrzeżonym czasie deszcz, więcej niż trzymilimetrowy.

Zarząd Towarzystwa Ubezpieczeń „EUROPA” Sp. Akc.

w Warszawie, Królewska 18 (dom własny).

Jeneralna Reprezentacja w Łodzi, Piotrkowska 18

podaje do wiadomości wszystkim swym ubezpieczonym, że uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dnia 18 maja 1927 roku zdecydowane zostało wypłacenie ubezpieczonym

20% dywidendy

W myśl § 55 Statutu Spółki i § 8 Ogólnych Warunków Ubezpieczeń wypłata dywidendy przysługuje ubezpieczonym przy opłacaniu czwarto-roczych i wyżej składek. 4007—1

Towarzystwo ubezpieczeń „Piaś”

W roku 1919 Towarzystwo Ubezpieczeń „Piaś” przejęło portfel Towarzystwa „Rosja” i rozwija swą działalność na terenie całej Rzeczypospolitej. Pomyślny rozwój Towarzystwa pozwolił na wprowadzenie nowych działów ubezpieczeń, jak ubezpieczenie koni, wypadków od rozbicia szyb, odpowiedzialności cywilnej, odpowiedzialności prawnej oraz od przerwy w ruchu (chomage).

Należy zaznaczyć, że tendencja tego Towarzystwa w znacznym stopniu przyczyniła się do tego, że społeczeństwo, w rozumieniu swego własnego interesu, zawiera ubezpieczenia od wszelkich ryzyk, wchodzących w zakres odpowiedzialności prawnej, jak naprz: odpowiedzialności właścicieli nieruchomości względem lokatorów i przedsiębiorców względem

dem osób trzecich, a szczególnie zabezpieczenie przemysłowców od przerwy w ruchu, w wypadku pogorzeleli (zabezpieczenie pensji, zysków, kosztów i tp. wydatków, związanych z postojem).

W dziale ubezpieczenia od ognia, T-wo to ma powierzone znaczne udziały w największych firmach na całym terenie Rzplitej i na terenie naszego miasta punktualnie wypłacało odszkodowania pogorzelowo, przyczem należy zanotować, że nigdy nie dochodziło do żadnych scysji między ubezpieczonymi, a T-stwem.

Towarzystwo to wypisuje solidarne zobowiązania z T-stwem „Riunton Adriatica di Sicurata”, dając klienteli pełną gwarancję punktualnej wypłaty odszkodowania.

Ubezpieczenie zapewnia spokojną starość

Działalność towarzystw asekuracyjnych w Polsce

Spółeczeństwo nasze nie docenia doniosłej roli ubezpieczeń

W ostatnich czasach udzielono trzem zagranicznym towarzystwom ubezpieczeniowym pozwolenia na działalność w Polsce. Są to towarzystwa bardzo poważne, o bardzo rozgałęzionym zakresie pracy.

Towarzystwa te miały bardzo utrudnioną pracę, nie tylko z powodu znacznego zmniejszenia powojennego zysku do oszczędności i możliwości uchylania się od skutków nieprzewidywanych nieszczęść i kataklizmów, lecz w pierwszym rzędzie z powodu braku zaufania do towarzystw zagranicznych po smutnym doświadczeniu, uczynionem w tym względzie przez szereg osób przed wojną z towarzystwami, które pracowały na terenie Rosji a po rewolucji bolszewickiej przestały się wywiązywać ze swych zobowiązań.

Dotyczy to w pierwszym rzędzie ubezpieczeń życiowych. Aby zwalczyć ten brak zaufania szerokich sfer społecznych, a z drugiej strony aby rzeczywiście zabezpieczyć interesy swych obywateli, rząd polski we wszystkich udzielanych koncesjach towarzystwom zagranicznym zastrzegł w statucie, że towarzystwa te odpowiadają za swe zobowiązania w Polsce całym swym majątkiem, gdziekolwiekby on się znajdował, a nie tylko majątkiem, znajdującym się w państwie polskim. Jest to warunek całkowicie słuszny i uzasadniony, a jednocześnie zupełnie wystarczający dla zabezpieczenia interesów obywateli polskich. To też stwierdzić należy, iż zaufanie do towarzystw zagranicznych powoli wzrasta.

A teraz przyjrzyjmy się rozwojowi towarzystw asekuracyjnych polskich.

Nie bierzemy tu pod uwagę instytucji publicznych, wyposażonych w pewnej mierze w monopole, które zwłaszcza w dziedzinie ubezpieczenia od ognia reprezentują czynnik gospodarczy bardzo wielkiej wagi. Ale i towarzystwa prywatne stanowią w całości komórkę ekonomiczną pierwszorzędno znaczenia.

W roku 1925 działały na terenie Polski 22 prywatne zakłady ubezpieczeniowe (częściowo koncerny) mające siedzibę w kraju.

Zakłady te zebrały netto składkę 40.824.891 złotych.

W tym czasie, kiedy banki w Polsce w sposób niebywały zmniejszone były zredukować swą działalność, gdy przemysł i handel z olbrzymią boryką się trudnili, w tym to czasie prywatne towarzystwa ubezpieczeniowe zgromadziły kapitał 41 milionów złotych dystansując siłą finansową wiele działów gospodarczych. A zważyć trzeba, że ubezpieczenia są w gruncie rzeczy pewnego rodzaju zwierciadłem życia gospodarczego, czyli, że w czasie stagnacji ekonomicznej muszą stanowić jakoby wizerunek przesilenia.

Skoro zatem w ciężkim czasie zdobyły już siłę znaczną, pewnym jest, że przyszły rozrost gospodarczy kraju w wysokim stopniu podniesie obroty towarzystw asekuracyjnych.

Dodajmy, że po okresie inflacyjnym towarzystwa nasze musiały pracę rozpoczynać niejako na nowo. Skoro w drugim roku tej wspaniałej działalności zebrały 41 milionów składki netto, wierzyć trzeba, że towarzystwa nasze potrafią

sprowadzić wymaganiom daleko posuniętym. Asekuracja polska idzie w ślad za wzorami krajów zachodnich, w których ubezpieczenia tworzą wielki zbiornik kapitałów, wykorzystywany w poważnej mierze dla długoterminowego kredytu rzeczowego. Jako instytucje kredytowe tego rodzaju cieszą się zakłady ubezpieczeniowe na zachodzie zdecydowaną opieką i poparciem rządowym, dbałych o akumulację drobnych kapitałów.

Jeśli idzie o zakres przejawów życia, objętych przez działalność towarzystw asekuracyjnych, to pod tym względem stoimy jeszcze bardzo daleko za Europą zachodnią, a szczególnie za krajami anglo-saskimi — tymi klasycznymi krajami ubezpieczeń.

W Anglii, na przykład, można ubezpieczyć wszystko — począwszy od normalnych ubezpieczeń po przez ubezpieczenie od utraty

głosu, urody, powodzenia, a nawet... pogody w czasie urlopu.

W Polsce panuje pod tym względem pewnego rodzaju konserwatyzm a inowacje wprowadzane przez pewne towarzystwa, nawet bardzo pociągające dla klientów, znajdują bardzo powoli zwolenników.

Tak na przykład niektóre towarzystwa wprowadziły nieznaną u nas rodzaj ubezpieczeń, a zagranicą bardzo rozpowszechniony, t. zw. ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.

Jest to zabezpieczenie się od odpowiedzialności odszkodowania za przejechanie kogoś na ulicy, właściciela domu za skutki upadku szyby czy gzymsu, które wyrządziły komuś szkodę, etc.

Do tej kategorii należą ubezpieczenia pracowników od nieszczęśliwych wypadków przy pracy. A jak doniosła jest to sprawa, świad-

czyć może fakt, że państwo wprowadziło przymus tego ubezpieczenia w stosunku do robotników, a prawie żaden pracodawca nie pomyślał o tem, aby w podobny sposób ubezpieczyć także urzędników. Czy jest na przykład do pomyslenia, aby zagranicą jakieś towarzystwo tramwajowe nie ubezpieczyło się w ten sposób od wypadków przejechania etc.

A u nas w Łodzi np., gdzie wypadki tramwajowe są na porządku dziennym, nie pomyślano o tem. A byłby to doskonały sposób uwolnienia się od ryzyka ze strony koeli elektrycznej, a jednocześnie ogromnie ułatwiłby poszkodowanym, w niezawinionych wypadkach uzyskanie słusznego odszkodowania.

Spółeczeństwo nasze wogóle nie docenia wartości i znaczenia asekuracji. Ile to razy czyta się w piśmie opisy tragicznych wypad-

ków, kiedy biedny urzędnik został doszalenie okradziony przez złodziei, lub gdy w czasie pożaru spalił mu się cały jego niewielki dobytek, a o kupieniu sobie jednorazowo choćby najpotrzebniejszych rzeczy niema mowy. O ileż łatwiej byłoby płacić niewielką stawkę asekuracyjną, szczególnie ze względu na niewielką wartość całego dobytku. Jeszcze gorzej przedstawiają się wypadki śmierci jedyne go żywiciela rodziny, kiedy to nieraz wdowa z nieletnimi dziećmi pozostaje dosłownie na bruku bez środków egzystencji. A przecież otrzymana w takiej chwili, choćby niezbyt wielka premia asekuracyjna, z gruntu zmienia sytuację takiej rodziny, która ma wtedy przynajmniej czas przetrwać najcięższy okres czasu w okresie poszukiwania jakiegos zajęcia.

K.

Towarzystwo asekuracyjne „Przyszłość”

W roku 1919, po wyjściu z Polski austriackich wojsk okupacyjnych, wiedeńskie towarzystwo ubezpieczeniowe „Feniaks” miało bardzo liczne interesy na terenie Rzplitej. Wtedy to właśnie zostało założone towarzystwo „Przyszłość”, które początkowo kontynuowało jedynie, wzgl. likwidowało, sprawy „Feniaksu”. Siedziba „Przyszłości” mieściła się wówczas w Warszawie, przy ul. Smolnej nr. 30, skąd w marcu ub. roku przeniesiona została do nowego lokalu przy ul. Żorawiej 42.

Od chwili powstania tow. „Przyszłość” w wydatny sposób rozszerzyło zakres swej działalności, powiększyło kolosalnie sumę obrotów i drogą kontaktu bezpośredniego z wielkimi firmami zagranicznymi („Feniaks”, „Münchener Rückversicherung” i „Frankfurter Rückversicherung”) stworzyło sobie granitowy fundament bytu i dalszego rozwoju.

Kapitał akcyjny Tow. wynosi 500.000 złotych. Obecnie do rady zarządzającej należą tak wybitne osobistości, jak pp.: prezes Aleksander Lednicki, w. prezes dr. Władysław Stesłowicz (b. minister), dr. Ludwik Zieliński (radny m. Warszawy), Gustaw Brückner, adwokat dr. Antoni Chmurski, inż. Wacław Czaplicki, dr. Józef Jerich, dr. Zygmunt Nussbrecher (reprezentant tow. ubezp. „Atlas” w Sztokholmie), dyrektor sp. akcyjnej „Polski Lloyd” Leon Podalicki, b. poseł na sejm dr. Antoni Suligowski, dyr. nac. Banku Małopolskiego Albert Ungar i pułk. rezerwy dr. Michał Wynostek.

Dyrekcję Tow. stanowią obecnie: dr. Feliks Gutman i dr. Marcin Goldman.

Towarzystwo „Przyszłość” prowadzi przeważnie dział ubezpie-

czeń życiowy i jest w tym dziale największym wśród towarzystw krajowych. Ponadto jednak przyjmuje ubezpieczenia w działach: ogólnym, kradzieżowym i transportowym.

O rozwoju Tow. mówi najlepiej krótkie zestawienie cyfr obrotu:

W roku 1924 suma ubezpieczeń życiowych „Przyszłości” wynosiła 12 milionów złotych; w roku 1925 — milion dolarów; w roku 1926 „Przyszłość” posiadała 603 tysiące polis życia, na sumę 25.150.732 złotych; wreszcie za pierwsze miesiące 1927 roku suma wspomnianych wynosi: 2 i pół miliona dolarów, milion franków szwajcarskich i 2 miliony złotych.

Specjalnością Tow. „Przyszłość” są zbiorowe ubezpieczenia pracowników dokonywane przez przedsiębiorców. Za przykład może posłużyć, że Tow. akc. „I. K. Poznański” zaasekurowało w Tow. „Przyszłość” swych funkcjonariuszy dotychczas na sumę 210 tysięcy fr. szwajc. i 107 tys. dolarów.

Kontakt z towarzystwami zagranicznymi, o których była mowa powyżej, nie ogranicza się do transakcji reasekuracyjnych. Tow. „Przyszłość”, jako powołane do życia przy współdziałaniu owych towarzystw, korzysta w dużej mierze z ich poparcia i otrzymuje pokażne sumy na zasilenie funduszu obrotowego.

O powadze tow. „Przyszłość” najlepiej świadczy fakt, że wielkie towarzystwo amerykańskie ubezpieczeń na życie „New York”, z inicjatywy „Münchener Rückversicherungsges.” i „Frankfurter Rückversicherungsges.” powierzyło mu załatwianie wszystkich swoich interesów na Europie, o czym w swoim czasie zawiadomiło cyrkularzem swych klientów.

„Krakowskie towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń”

Krakowskie towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń, znane ze swej solidności, najstarszy zakład ubezpieczeniowy w Polsce, daje swej klienteli zupełną gwarancję zabezpieczenia. Posiada ono reasekurację w najpoważniejszych koncernach ubezpieczeniowych w Anglii i Szwajcarii. Majątek towarzystwa oprócz poważnego funduszu rezerwowego składa się również ze znacznej ilości gmachów (około 30). Jako towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń, całkowicie swój dochód dzieli między ubezpieczonych, obniżając przez to zna-

cznie premje ubezpieczeniowe.

Dla zilustrowania działalności towarzystwa przytaczamy poniżej parę liczb z bilansu towarzystwa na dzień 31 grudnia 1925 roku. Łączny zbiór składki wynosił w tym roku zł. 5.642.000, stan funduszu wszystkich działów w dniu 31 grudnia 1925 r. — 9.543.000 zł. Od założenia towarzystwa wypłacono: zwrotu składki ubezpieczonym zł. 46.390.000, odszkodowań w działach ogólnym i gradowym zł. 278.566.000, oraz kapitałów z ubezpieczeń życiowych 67.124.000 złotych.

„Riunione Adriatică di Sicurtă”

Z pośród towarzystw zagranicznych, pracujących na terenie Rzeczypospolitej polskiej, t. zw. „Riunione Adriatică di Sicurtă” w lipcu 1926 roku rozpoczęło swą działalność na całym terenie państwa polskiego.

Przed wojną Towarzystwo to rozwijało swą działalność na terenie b. zaboru austriackiego i pierwsze z pośród towarzystw zagranicznych przystąpiło do regulowania zobowiązań przedwojennych.

Towarzystwo jedno z najbogatszych towarzystw światowych, stworzyło koncern 20 towarzystw europejskich. Rozwój przedsiębiorstwa w bardzo szybkim tempie postępuje naprzód, co jest widoczne ze stałego powiększania się kapitałów gwarancyjnych które wzrastają rokrocznie o 20 proc. Oprócz tego towarzystwo to wypłaciło dywidendę za rok 1926 w wysokości 18 proc., co przy niskim oprocentowaniu zagranicznym daje wyraźny obraz sprężystości działalności i organizacji tego towarzystwa.

Ponieważ Towarzystwo to zgodnie z przepisami rządowymi, odpowiada za swe zobowiązania ma-

jątkiem na całym świecie, a nie tylko znajdującym się na terenie Rzeczypospolitej, niebezpieczeństwo uchylenia się od regulowania zobowiązań nie może być brane w rachubę, jak to miało miejsce podczas wojny światowej, kiedy towarzystwa odpowiadały tylko majątkiem, znajdującym się na terenie danego państwa.

Szczególnie ważnym jest powyższe zobowiązanie dla ubezpieczeń życiowych, przy których towarzystwa wydają zobowiązania na szereg lat. I rzeczywiście daje się zauważyć dążenie społeczeństwa do zawierania ubezpieczeń życiowych na większą skalę.

Z tych to względów, jak również wskutek znacznie niższych stawek, Towarzystwo zdobyło w tak krótkim czasie liczne rzesze ubezpieczonych, przez co nadzieje czynników rządowych zostały urzeczywistnione. Należy również podkreślić znaczny rozwój Towarzystwa w działach: ogólnym, kradzieżowym i wypadkowym. Towarzystwo to, pomimo krótkiego czasu egzystencji, wypłaciło już poważne sumy odszkodowań ku zadowoleniu poszkodowanych.

Towarzystwo ubezpieczeń „Europa”

Z pośród racjonalnych i zdrowych towarzystw ubezpieczeń na życie, wybitne miejsce zajmuje towarzystwo „Europa”. Towarzystwo zawiera ubezpieczenia życiowe z badaniem i bez badania lekarskiego, według najnowszych i najdogodniejszych taryf. Ubezpieczeni biorą udział w zyskach towarzystwa w wysokości 50 proc. ogólnego zysku.

Tow. posiada oddziały, reprezentacje i agentury we wszystkich znaczniejszych miastach Rzeczy-

pospolitej. Oddział w Łodzi mieści się przy ul. Piotrkowskiej pod nr. 18, pod kierownictwem p. I. Ł. Jacobi.

Nader pomyslnie wyniki działalności towarzystwa „Europa” w 1926 r. pozwoliły na przyznanie ubezpieczonym wysokiej dywidendy mianowicie 20 proc. w stosunku do opłaconej za czwarty rok i dalsze lata premji, oraz z drugiej strony na wydzielenie akcjonariuszom 6 proc. dywidendy.

Europejskie tow. ubezpieczeń towarów i pakunków podróży

Europejskie towarzystwo ubezpieczeń towarów i pakunków podróży, które ma instytucje pokrewne i ich oddziały rozsiane po całym świecie, rozwija w Polsce coraz żywszą działalność.

Szerokie sfery społeczne coraz bardziej rozumieją, wygodę i znaczenie ubezpieczenia bagażu przeciwko wszelkim niebezpieczeństwom szczególnie w czasie dłuższych wyjazdów letnich. Zaaseku-

rowany przez cały czas pobytu na letnisku jest zabezpieczony od ognia, kradzieży, rabunku etc. i to nie tylko jego rzeczy, ale również i te przedmioty które ubezpieczony nosi przy sobie, albo w kieszeni ubrania. Sama procedura ubezpieczenia jest przytem bardzo prosta i zabiera zaledwie parę chwil czasu. Stawka asekuracyjna wynosi: za pierwszy miesiąc 1 proc., a za każdy następny po pół proc.

„Assicurazioni Generali”

„Assicurazioni Generali”, jedno z trzech zagranicznych towarzystw, pracujących w Polsce a największe towarzystwo włoskie, posiada już w naszym kraju zasłużoną sławę. Towarzystwo to ogarnia sieć swych agend cały świat, posiadając przeszło 70 generalnych przedstawicielstw oraz cały szereg bliźniaczych towarzystw, pracujących pod nadzorem Generali.

Wszelkoność i solidna działalność towarzystwa oraz niskie stawki asekuracyjne sprzyjają szybkiemu rozwojowi towarzystwa, którego działalność jest dziś powszechnie w Polsce znana.

W ostatnich czasach „Assicurazioni Generali”, dążąc intensywnie ku wschodowi ujawnia tendencje do osiągnięcia wytkniętych sobie

świeżo celów z taką energią, że doprawdy musi to zdumiewać u tej instytucji.

Otóż właśnie obecnie towarzystwo to potrafiło wykorzystać dobre stosunki, istniejące między Włochami i Rosją i, jak donosi moskiewski „Wiestnik” (oficjalny organ rosyjskiego państwowego zarządu ubezpieczeń), zawarto umowę z „Gostrach'em” w końcu ubiegłego roku, według której „Gostrach” rozwinię działalność w portach Rosji sowieckiej w charakterze komisarza, czyli agenta towarzystwa Generali, w zakresie ubezpieczeń od awarii. Tak więc, dzięki umowie tej największe włoskie towarzystwo ubezpieczeń zrobiło dalszy duży krok w swej ekspansji na wschód.

Warszawskie towarzystwo ubezpieczeń

Warszawskie towarzystwo ubezpieczeń, Sp. akc., jest najstarszą polską instytucją asekuracyjną, bowiem istnieje od 1870 roku. Władzę towarzystwa, spoczywającą od chwili powstania zawsze w rękach solidnych fachowców przyszło do wniosku że jedynie specjalizacja umożliwi racjonalne prowadzenie przedsiębiorstwa, ku zupełnemu zadowoleniu klientów, i dlatego wycelminowały z zakresu swej działalności ubezpieczenia życiowe, poświęcając się w całości asekuracjom ogniowym, kradzieżowym, gradowym i transportowym. W tych dziedzinach rzeczywiście towarzystwo rozwinięło się nadzwyczajnie, wysuwając się na czoło instytucji ubezpiecze-

niowych w Polsce. Bez względu na solidność towarzystwa sprawdziła się w okresie kryzysu inflacyjnego, w roku 1924, z którego towarzystwo wyszło zwycięsko zaskarbiając sobie jaknajlepszą opinię w świecie ubezpieczeniowym nie tylko w kraju, ale i w całej Europie, gdzie posiada najpoważniejszych reasekuratorów. Kapitał gwarancyjny towarzystwa wynosi z górą 10 milionów złotych. O rozwoju towarzystwa świadczy najlepiej fakt, że już w roku 1925, napoty kryzysowym, zbiór premii wynosił przeszło 15 i pół miliona złotych. Towarzystwo posiada 11 gmachów w miastach całej Rzeczypospolitej.

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń „Snop”

Instytucja założona w roku 1903 należy do najpoważniejszych i najstarszych towarzystw ubezpieczeniowych w Polsce. Oparta jest na wzajemności zapewniającej członkom swoim udział w dochodach. Za czas działalności, przeciętny zwrot zysków, wypłacany ubezpieczeniowym, wynosił 15,96 proc. opłacanej składki rocznej.

Towarzystwo prowadzi dział ognioowy i gradowy oraz pośredni dział ubezpieczeń, reasekurując portfele ubezpieczeniowe innych towarzystw, zarówno krajowych, jak i zagranicznych.

Obok działu rolnego, w którym towarzystwo „Snop” posiada najbardziej wyborowe ryzyka, w ostatnich latach rozbudował się wybitnie dział ubezpieczeń przemysłowo-miejskich, w którym znalazły się najpoważniejsze przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe Polski.

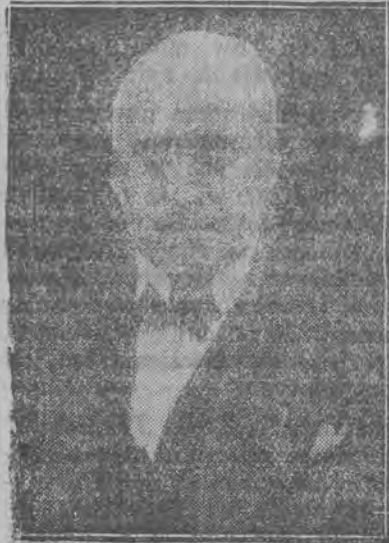
Własnością towarzystwa są cztery duże nieruchomości: w Warszawie (dwie), Poznaniu i Katowicach.

Towarzystwo posiada sześć własnych oddziałów w Polsce oraz z górą pięćset agentur rozsianych po całej Rzeczypospolitej.

Siedziba centrali towarzystwa znajduje się w Warszawie w domu własnym przy ul. Traugutta 3.

Oddział w Łodzi, którego terenem działalności jest okręg łódzki, mieści się w Łodzi przy ul. Sienkiewicza nr. 34 telefon 10-10.

Dr. M. Wyrostek

pionier ruchu ubezpieczeniowego w Polsce.

Asekuracja podróży powietrznych

Jak dowiadujemy się, każdy pasażer powietrzny ma możliwość ubezpieczyć się od wypadku w dowolnej wysokości przed odlotem w każdym porcie lotniczym. Podobnie ubezpieczyć można bagaż podróży oraz towary. Stawki asekuracyjne są bardzo niskie. Inowację tę należy powitać z całym uznaniem, gdyż świadczy ona o tem, że lotnictwo komunikacyjne coraz bardziej upodabnia się do kolejnictwa.

Kino Spół. Prac. Państw.
Sienkiewicza 40.

Dziś kino w ogrodzie.

Od wtorku 24.V. do poniedziałku 30.V. włącznie

Wielki wspaniały program!

PRISCILLA DEAN

w najnowszej kreacji, w egzotycznym dramacie wschodnim p. t.

Kawiarenka w Kairze

Dramat wschodni, rozgrywający się wśród palących płasków Sahary, na tle buntu plemion arabskich przeciwko Anglikom.

Wizja czarodziejskiego Wschodu współczesna opowieść z 1001 nocy.

ANONS: Następny program

„CARMEN”

Początek w dni powszednie o godz. 5-ej po poł., w soboty, niedziele i święta o godz. 4-ej po poł.

Humor ubezpieczeniowy

KŁOPOTY ZAASEKUROWANEGO.

Po długich, oczywiście pereważkach pan Plajtman, powojenna wielkość w przemyśle łódzkim, uległ namowom obrotnego agenta i ubezpieczył swe nieruchomości i ogród od ognia i gradu.

Uszczęśliwiony agent zbiera maśnatki siłą inercji tłomacząc klientowi nadal doniosłą wolę asekuracji w życiu.

Pan Plajtman patrzy w przestępnie, widać, że nie słucha, tylko ciężko pracuje głową. Myśli, myśli, a wreszcie odzywa się:

— Tak, tak... Od ognia się ubezpieczyłem — to rozumiem... Ale niech mi pan powie mój kochany panie, jak się robi grad?

NA DWOJE BAKKA WRÓZYŁA.

Pewne towarzystwo asekuracyjne chciało odebrać konkurencji niezwykle zdolnego agenta; jedyńm szkopułem było wyznaczenie pożądanego współpracownika. Zaproponowano więc księdza posiadającego znany powszechnie dar wymowy i zamknięto go razem z owym agentem, prosząc aby przed stawiciele kościoła spróbował nawrócić starozakonnego na wiarę chrześcijańską.

Z niecierpliwością oczekiwano rezultatów tego kroku. Mijała jedna godzina za drugą a z pokoju dysputy nikt nie wychodził. Wreszcie, coś po 5 godzinach, drzwi się z impetem otworzyły i ukazał się w nich czerwony, spocony, zmordowany ksiądz.

— No? no i cóż? Nawrócony?

— Nie! Ale ja jestem zaasekurowany!

W KRASOMÓWCZYM ZAPALE.

Agent, uniesiony własną elokwencją, namawia klienta do asekuracji od nieszczęśliwych wypadków:

— Powiedzmy, na przykład, że koła tramwaju odcinają panu jedną nogę — dostaje pan 10 tysięcy złotych. Przypuśćmy, że tramwaj odcina panu obydwie nogi — już pan ma 20 tysięcy złotych. Wyobraźmy sobie że na dodatek traci pan rękę — 25 tysięcy złotych zapewnione. A pomyśl pan, ile panu wypłaca, gdy katastrofalny wypadek zakończy się śmiercią.

ZEMSTA AGENTA.

Popularny w Łodzi przed wojną agent ubezpieczeniowy pan X. usiłował wydobyć asekurację od jednego z wielkich przemysłowców, pana B. Nagabywany zwlekał wciąż cierpliwego agenta, a przy każdej rozmowie prosił go o opowiedzenie jakiejś historii lub dowcipu.

Biedny „X”, widząc, że wszelkie jego zabiegi są daremne, postanowił się zemścić. I oto, gdy pan B. pewnego razu znów, zmieniając temat rozmowy poprosił go o jakąś anegdotę, „X” mu odpowiedział:

— Miałem właśnie dzisiaj w nocy dziwny sen. Śniło mi się mianowicie, że umarłem i że jakimś cudem dostałem się do nieba. Widocznie w księgach wieczystych nie było zapisane że jestem agentem ubezpieczeniowym.

Spacerując uśmiechnięty po niebieskim „Helenowie”, gdy nagle chwytają mnie straszne kurcze żołądka. Biegę do świętego Piotra i pytam o drogę do właściwej ubikacji. Zgodnie z otrzymanymi wskazówkami biegnę na miejsce, lecz po minucie wcał przylatuję z powrotem skarżąc się:

Święty Piotrze! To niemożliwe! Gdy podniosłem wieczko ujrzałem tam głowę p. B.! Co mam zrobić?

— Nic sobie z tego nie robi! — odparł św. Piotr. — Czyż, co zażąda on tutaj? Ono [zobacz] nie pocięty!

WYKOLEJONA POCIECHA.

Rodzice zastanawiają się nad przyszłością swego syna. Po długiej dyskusji ojciec reasumuje:

— Co to będzie! Książki do ręki ten chłopiec wziąć nie chce, szew mi mówił, że do rzemiosła absolutnie nie ma zdolności! Zdaje mi się, że trzeba będzie tego nicponia wykierować na agenta asekuracyjnego.

(Redakcja prosi o wybaczenie jej tych kilku kawałków. Niestety żadne z towarzystw asekuracyjnych nie przyłuje dotąd ubezpieczeń od kieszonkowych dowcipów. Z tych względów P. T. Czytelnicy nie otrzymają, niestety, za przeczytanie tej rubryki żadnego ekwiwalentu).

Poznańsko-warszawski bank ubezpieczeń

Towarzystwo istnieje od 1900 roku z początku jako Poznański bank ubezpieczeń, a następnie po fuzji z tow. ubezpieczeń Unja, jako Poznańsko-Warszawski bank ubezpieczeń. Kapitał zakładowy wynosi milion złotych. Oprócz cennych papierów wartościowych towarzystwo posiada 11 kamienic z których jedna w Warszawie pięć w Poznaniu, dwie w Grudziądzu i trzy w Katowicach. Instytucja rozwija się nader pomyślnie i zyskuje coraz więcej asekurujących się,

zwiększając jednocześnie swój portfel. Towarzystwo posiada działy: ogniowy, kradzieżowy, wodociągowy, odpowiedzialności prawno-cywilnej i wypadkowy. Oddziały znajdują się w Poznaniu, Grudziądzu, Katowicach, Warszawie, Łodzi, Wilnie, Krakowie i we Lwowie.

Oddział w Łodzi pracuje bardzo sprężysto i na gruncie łódzkim zarekomendował się sprawnością likwidacji i szybką wypłatą odszkodowań.

Towarzystwo ubezpieczeń „Port”

Towarz. ubezpieczeń „Port”, które prowadzi wszystkie działy asekuracyjne: ogniowy, kradzieżowy, transportowy, wypadkowy i odpowiedzialności cywilnej, wprowadziło ostatnio nowy dział ubezpieczeń maszyn i narzędzi maszynowych, zatwierdzony przez państwowy urząd kontroli ubezpieczeń postanowieniem z dn. 9 kwietnia b. r.

Towarzystwo wynagradza szkody, jakie powstaną w ubezpieczonych maszynach i urządzeniach maszynowych, a mianowicie:

z przyczyn wewnętrznych np. wad w odlewie i materiale krótkiego spiecia w maszynach elektrycznych, wypadku podczas ruchu, niezręczności złej woli personelu lub osób obcych, nie należących do ruchu;

z powodu wypadków żywioło-

wych, jak burza, oberwanie się chmury lub ruszenie kry;

podczas montażu i demontażu na terytorjum przedsiębiorstwa

Wynagrodzenie szkody polega na zwrocie kosztów naprawy, wzgl. w razie zupełnego zniszczenia — na wypłaceniu odszkodowania w wysokości wartości ubezpieczonego przedmiotu.

Towarzystwo odpowiada za szkody, powstałe w murowanych fundamentach maszyn, jakoteż za szkody, zrażone wylewem wody spowodowanym przez uszkodzenie popędowych urządzeń wodnych, oraz rurociągów, tylko na podstawie odrębnej umowy.

Ten nowy rodzaj ubezpieczenia ma duże znaczenie i wzbudzi zapewne zainteresowanie w przemysłowej Łodzi.

Towarzystwo ubezpieczeń „Silesia”

Tow. ubezpieczeń „Silesia”, które prowadzi działy ubezpieczeń od ognia, kradzieży, rabunku, transportów i nieszczęśliwych wypadków, jest zrzeszone z tow. „Anglo-Element” w Wiedniu oraz z „Comercial Union Assurance” w

Łondynie, którego obrót roczny wyniósł za ostatni rok przeszło 51 milionów funtów szterlingów.

W roku bieżącym „Silesia” wypłaciła już odszkodowań ubezpieczonym przeszło pół miliona dolarów.

W roku bieżącym „Silesia” wypłaciła już odszkodowań ubezpieczonym przeszło pół miliona dolarów.

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ORZEL

Spółka Akcyjna w Warszawie

ODDZIAŁ W ŁODZI

ul. Piotrkowska Nr. 57 ☎ Tel. Nr. 9-76

Przyjmuje ubezpieczenia:

Ogniowe

Kradzieżowe z włamaniem

Transportów

i od Gradobicia

Włoska Sp. Akc. „Powszechna Asekuracja w Tryjeście“
Assicurazioni Generali Trieste

Rok założenia 1831.

Oddział w Łodzi, Prez. Narutowicza 6, telefon 10-53
 przyjmuje na najkorzystniejszych warunkach ubezpieczenia:

życiowe, ogniowe, kradzieżowe, od
 odpowiedzialności cywilno-prawnej,
 transportowe, walorowe, oraz od
 nieszczęśliwych wypadków.

Fundusze gwarancyjne z końcem roku 1926 lirów 955,116,233.— (dol. około 50 milionów).

Centrale: w Tryjeście, Wenecji i w Rzymie.

Dyrekcja na Polskę w Warszawie, Marszałkowska 154, telefon 404-59.

Filje i oddziały we wszystkich większych miastach świata.

Włoska Spółka Akcyjna

„Powszechna Asekuracja w Tryjeście“

Assicurazioni Generali Trieste

AJENTURA

A. FILIPOWSKI, ŁÓDŹ,

Piotrkowska 90.

Przyjmuje wszelkie ubezpieczenia (życiowe, ogniowe,
 transportowe, od nieszczęśliwych wypadków i t. p.),
 wchodzące w zakres działalności Towarzystwa.

KRAKOWSKIE TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ

Egzystuje od 1860 roku.

Egzystuje od 1860 roku.

Ubezpiecza na najdogodniejszych warunkach:

Od szkód ogniowych i eksplozji / Od szkód gradowych / Od kradzieży i rabunku / Od odpowiedzialności prawnej / Od wypadków / Od uszkodzeń samochodów / Zawiera ubezpieczenia na życie i renty

Główna siedziba Towarzystwa mieści się przy ul. Basztowej w KRAKOWIE.

Oddziały i Agencje we wszystkich większych miastach, w ŁODZI przy ulicy KILIŃSKIEGO № 60.

Najstarszy zakład ubezpieczeniowy w Polsce

Krakowskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń

Egzystuje od 1860 roku.

Egzystuje od 1860 roku.

Dział życiowy:

Zawiera ubezpieczenia na życie i renty podług najdogodniejszych dla klientów taryf.

!! Najtańsze konkurencyjne stawki ubezpieczeniowe !!

Całkowity zysk działu życiowego rozdziela się między ubezpieczonych.

Centrala Towarzystwa mieści się przy
ul. BASZTOWEJ w KRAKOWIE.

Reprezentacja działu życiowego na okręg łódzki
ŁÓDŹ, ul. TRAUGUTTA 8.

! Ubezpieczajcie bagaż przeciwko wszelkim niebezpieczeństwom !

Europejskie Towarzystwo Ubezpieczeń Towarów i Pakunków Podróżnych, Sp. Akc.

z siedzibą w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście 59.

Reprezentacja łódzka, Łódź, Piotrkowska 118

tel. 20-74 i 7-74.

Ubezpiecza **bagaż podróżny**, łącznie z bagażem ręcznym bez różnicy miejscowości w **obrębie całej Europy** przeciwko szkodom, powstałym skutkiem **okradzenia, zaginięcia i uszkodzenia**, bez względu na to, w **jakim sposobie szkoda powstała**, łącznie ze szkodami, którym ulegnie na skutek siły wyższej.

Stawki ubezpieczeniowe wynoszą: przy ubezpieczeniu na 30 dni—1 proc.
" " " 60 dni—1 pół proc.

Za każdy następny miesiąc dolicza się pół proc.

Towarzystwo Ubezpieczeń

„PORT”

Spółka Akcyjna w Warszawie.

Instytucja Centralna: Krakowskie Przedmieście Nr. 59 (dom własny).
Tel. 237-68, 176-96, 155-90, 27-40 (objęte własną centralą telef.)

Oddziały i Jeneralne Reprezentacje:

Łódź, Piotrkowska 118. Telefony: 20-74 i 7-74.
Kraków, Lwów, Poznań, Katowice, Cieszyn, Wilno.

Działy ubezpieczeń: ogniowy, kradzieżowy, transportowy, wypadkowy, auto-kasko i odpowiedzialności cywilno-prawnej.

! Nowowprowadzony dział ubezpieczeń maszyn i urządzeń maszynowych!
Reprezentacje i Ajenury we wszystkich większych miastach Rzeczypospolitej.

4058-1

Towarzystwo Ubezpieczeń „SILESIA” Sp. Akc.

ODDZIAŁ w ŁODZI, ul. Andrzeja Nr. 12. Telef. 33-94.

DYREKCJA: Bielsko-Cieszyńskie, ul. Wzgórze Nr. 19.

ODDZIAŁY: Warszawa :: Łódź :: Lwów :: Katowice :: Poznań :: Toruń

Działy ubezpieczeń:

! Ogień -- Kradzież z włamaniem -- Rabunek -- Transporty -- Nieszczęśliwe wypadki

Działy ubezpieczeń:

Reasekuracja pierwszorzędných angielskich Towarzystw.

Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń Sp. Akc.

w POZNANIU.

ODDZIAŁ w ŁODZI, ul. PIOTRKOWSKA 97. TELEFONY: 27-80, 6-68.

Bank uprawia ubezpieczenia:

od szkód pożarowych, od kradzieży z włamaniem, od szkód wodociągowych, od nieszczęśliwych wypadków, od prawno-cywilnej odpowiedzialności i od uszkodzenia samochodów (auto-casco) i samolotów.

WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ

SP. AKC.

prowadzi działy:

Ogniowy, Transportowy, Kradzieżowy i Gradowy.

Rok założenia 1870.

**Kapitały gwarancyjne przekraczają zł. 10.000.000
Zbiór premji w r. 1925 przekroczył 15,5 milj. zł.**

**Oddział Łódzki: Piotrkowska 96, tel. 13-24 i 3-24.
Centrala: WARSZAWA, Jasna 4 (dom własny).**

Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń „SNOP”

Założone w roku 1903.

w Warszawie

Założone w roku 1903.

Ubezpiecza od ognia i gradobicia :: Prowadzi dział ubezpieczeń pośredni

Stosunki reasekuracyjne posiada z najpoważniejszymi T-wami Francji, Anglii, Szwajcarii, Danii, Norwegii, Stanów Zjednoczonych Ameryki Półn. Własnością T-wa są 4 nieruchomości w Warszawie (dwie), Poznaniu i Katowicach.

Oddziały T-wa: w Poznaniu, Lwowie, Krakowie, Katowicach i ŁODZI ul. Sienkiewicza 34. Telefon 10-00.

Ajenty we wszystkich miastach Rzeczypospolitej. Siedziba Centrali w Warszawie, ul. Traugutta 3.

Towarzystwo Ubezpieczeń „Przezorność” S. A.

w Warszawie, plac Małachowskiego 4

założone w r. 1892.

zawiera ubezpieczenia od ognia, kradzieży z włamaniem i transportów

— oraz —

na życie i od nieszczęśliwych wypadków

Warunki liberalne, odpowiadające ostatnim wymogom techniki asekuracyjnej.

Towarzystwo Ubezpieczeń „Przezorność” S. A. jest obecnie zrzeszone z najpotężniejszą wszechświatową instytucją ubezpieczeniową

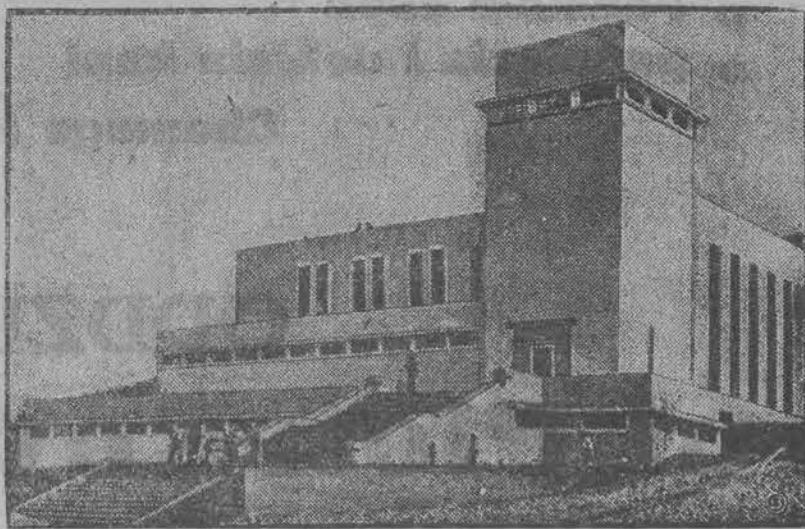
„The Prudential Assurance Company Ltd.”
w Londynie.

założone w r. 1848.

Ajenty we wszystkich miejscowościach Rzeczypospolitej Polskiej.
Zdolni agenci poszukiwani. 4042

Oddział w Łodzi ul. Piotrkowska 102, tel. 27-08.

Bogactwa towarzystw asekuracyjnych

Jeden z licznych nowoczesnych gmachów olbrzymiego towarzystwa ubezpieczeniowego „B.I.L.C.” w Buenos-Aires

Towarzystwo Ubezpieczeń

„PIAST”

Sp. Akc.

w Warszawie, ul. Marszałkowska 124.

Należy do Koncernu Towarzystw

Riunione Adriatica di Sicurtà

Ubezpieczenia:

Od ognia

- „ ryzyka transportów
- „ kradzieży z włamaniem
- „ rabunku
- „ rozbicia szyb
- „ padnięcia i dobicia koni

życiowe

- od wypadków
- samochodów
- od odpowiedzialności prawnej
- „ odpowiedzialności cywilnej

Chomage (od przerwy w ruchu).

ODDZIAŁ w ŁODZI:

ul. Piotrkowska 87, tel. 8-20

Wiadomości bieżące

WYPŁATA ZAPOMÓG doraźnych bezrobotnym pracownikom umysłowym, którzy posiadają legitymacje od nr. 2601 do końca, odbędzie się jutro o godzinie 12-iej w południe. (f)

SEKCJA SIÓSTR okręgu łódzkiego wzywa wszystkie niezatrudnione siostry rezerwy, aby zgłaszały się do biura czerwonego krzyża (Piotrkowska 96) w godz. od 9—2 w sprawie uzyskania chwilowego zajęcia. (wł)

DYREKCJA PAŃSTWOWEGO seminarjum dla ochotniczek w Opatówku Kal. przyjmuje zapisy kandydatek na kurs 1-szy od dnia 15 maja b. r. Przy seminarjum internat urządzony na 50 uczennic.

DZIS DYŻURUJĄ W NOCY następujące apteki: M. Epstein (Piotrkowska 225), M. Bartoszewski (Piotrkowska 55), M. Rozenblum (Ceglana 2), Sukcesorowie Gorfeina (Wschodnia 54), J. Koprowski (Nowomiejska 15). (r)

Pobór

Kto staje jutro?

Na komisję poborową nr. 1, przy ul. Traugutta nr. 10 winni się stawić jutro poborowi rocznika 1906, zamieszkali w obrębie II komisariatu policji, o nazwiskach na litery N, O, P, R, S, T, U, W, Z, Ż.

Na komisję poborową nr. 2 przy ul. Zakątnej 82 winni stawić się jutro poborowi rocznika 1906, zamieszkali na terenie IX komisariatu policji o nazwiskach na litery A, B, C, D, E, F, G, H, Ch, I, J.

Z obszaru starostwa łódzkiego winni stawić się jutro w lokalu powiatowej komendy uzupełnień Łódź - powiat przy ul. Piotrkowskiej 187 poborowi wszystkich roczników zamieszkali na terenie starostwa, którzy z ważnych przyczyn nie zgłosili się w przepisany dzień do poboru. (f)

Władze polują

Wyprawa wojenna na dziki

Przed kilku dniami donieśliśmy o pojawieniu się w starostwie łódzkim w okolicach Lućmierz stada dzików, które niszczą gospodarstwa wiejskie.

W związku z powyższym została zorganizowana wyprawa myśliwska, zainicjowana przez władze starościńskie, w której udział biorą starosta Rzewski, prokurator Mandecki, komendant policji powiatowej Nowak oraz przedstawiciele dowództwa okręgu korpusu. Wyprawa myśliwska wyjeżdża do Lućmierz w bieżącym tygodniu. (f)

SALA FILHARMONJI

„AZAZEL”

Dziś i jutro o godz. 9-iej wiecz.

powtórzenie premiery

nowego programu Nr. 5.

Nadeszły:

Cosmopolis

oraz

Fermentina

Sprzedaz hurtowa i detaliczna Perfumerja „Kosmos” Piotrkowska 60.

GALERIA MIEJSKA WŁODZI

Kupon ulgowy „Głosu Polskiego” do Miejskiej Galerii Sztuki

Ważny na dz. 25 maja 1927

Kupon daje prawo do nabycia dwóch biletów w cenie po 50 gr. od godz. 10 rano do 11 wieczorem

Lokaut w fabryce Barcińskiego

Robotnicy szykują się do akcji strejkowej

Zarząd fabryki odrzucił żądania robotników

Jak wiadomo, na odbytych ostatnio zebraniach fabrycznych uchwalono urządzić strejki protestacyjne w tych fabrykach, które nie stosują się do okólnika ministerjalnego o angielskiej sobocie.

Strejk ten miał objąć nie tylko dni sobotnie, lecz również odbywać się miał każdego dnia przez jedną godzinę.

W dniu wczorajszym, gdy robotnicy fabryki Barcińskiego rano, jak zwykle, przybyli do pracy zastali drzwi zamknięte. Kilka minut później zjawił się p. Barciński, który oświadczył zebrany robotnikom, iż z powodu ostatnich strejków, których nie może uznać, zamyka fabrykę na czas nieograniczony.

Wobec wyraźnych cech lokautu, robotnicy udali się natychmiast do lokalu związku „Praca”, gdzie przybyli przedstawiciele związków chrześcijańskiego i klasowego pp. Plewiński i Walczak. Odbył się więc, w czasie którego mówcy wskazywali iż lokaut ten jest planową akcją przemysłowców, pragnących w ten sposób nastraszyć robotników innych fabryk.

Zebrani przyjęli następującą rezolucję: Zebrani robotnicy protestują najkategoryczniej przeciwko zamknięciu fabryk, uważając czyn ten za nieprawny. Robotnikom bowiem strejkować wolno w obronie swych pokrzywdzonych praw. Strejk zaś obecny był tylko protestem przeciwko niestosowaniu się przemysłowców do cennika i obroną prawa wyczałowego.

Zebrani robotnicy domagają się wyptacenia im pensji za 14 dni wobec tego, iż fabryka została zamknięta bez uprzedniego wypowiedzenia im pracy, oraz zapłaty za urlop.

Robotnicy postanawiają zwrócić się do zarządu fabryki, celem wydania im odnośnych zaświadczeń, uprawniających ich do pobierania zapomóg.

Robotnicy postanawiają nie powracać do pracy do czasu, póki zarząd fabryki nie przywróci im płac za angielską sobotę w wysokości pełnej stawki dniówkowej.

Po uchwaleniu powyższej rezolucji, delegacja robotników, złożona z 30 osób, udała się do dyrekcji fabryki, celem odbycia z nią wspólnej konferencji. Delegację przyjął dyrektor fabryki p. Zibert, któremu wręczono uchwały wiecu.

Dyrektor Zibert zwołał natychmiast posiedzenie całego zarządu fabryki, na którym przedstawił rezolucję, otrzymaną od delegacji robotniczej.

Po dwugodzinnej konferencji, dyrektor Zibert przywołał do siebie delegację i zakomunikował jej, że zarząd fabryki pod żadnym pozorem nie zgadza się na uwzględnienie żądań robotniczych i że fabryka do tego czasu będzie nieczynną, dopóki robotnicy nie zastosują się do rozporządzenia administracji fabryki.

Miljonowe pożyczki na budowę domów mieszkalnych

W poniedziałek, dnia 23 b. m., odbyło się pod przewodnictwem p. wiceprezydenta Groszkowskiego 54-te posiedzenie komitetu roz budowy miasta.

Po uczczeniu przez powstanie pamięci zmarłego członka komitetu, radnego S. A. Kenigsberga, przewodniczący złożył sprawozdanie z pobytu delegacji komitetu w osobach pp. wiceprezydenta Groszkowskiego radcy inż. Sunderlanda i inż. Krzeczowskiego, w Warszawie, celem uzyskania większych kredytów na rozbudowę miasta.

Jak wynika z oświadczeń, złożonych delegacji przez przedstawicieli ministerstwa skarbu i dyrekcji Banku gospodarstwa krajowego, pożyczki budowlane udzielane będą w przyszłości tylko na budowie, które funduszamy prywatnymi doprowadzone zostały pod dach.

Po załatwieniu kilku spraw bieżących, zakwalifikowano pożyczki dla następujących petentów:

I. K. Poznański i S-ka, Gdańska

12, dodatkowo zł. 6 700 „Drużyny konduktorskie”, Karolewska 1, zł. 346,80, I. Tyller, Al. 1-go Maja 73, zł. 159,000 Sp. akc. „Toga”, ul. Mackiewiczza 5, zł. 53,000, J. Kopczyński, Fijałkowskiego 19, zł. 48 000, E. Krygierowa, Piotrkowska 269, zł. 188,000, M. Groner, Magistracka 14, dodatkowo zł. 4,000, J. M. Joskowiec, Zachodnia 68, zł. 65 800, B-cia Joskowiec, Zachodnia 68, zł. 50,000, D. Pruszyński, Lipowa 31, dodatkowo zł. 5,000, K. Wojtczak Srebrzyńska 73 dodatkowo zł. 6,900, Spadkob. Spechta, Klonowa 2, zł. 42,000, spółdz. „Ognisko”, Podgórna 6, zł. 186,000, T. Adamowicz, Piastowska 7, zł. 60,000, Wł. Sułkowski, Wilanowska 21, zł. 17,000 magistrat m. Łodzi (na budowę domów czynszowych przy ul. Karolewskiej, 6 Sierpnia i Marysińskiej) zł. 1,823,000.

W końcu uchwalono pobierać od interesantów w dalszym ciągu opłaty na koszty administracyjne w wysokości 1 promille od sumy zakwalifikowanych pożyczek.

Wybory do Kasy chorych odroczone do 16 października r. b.

Na onegdajszym posiedzeniu zarządu kasy chorych przyjęto bilans za rok 1926 i rachunki przy czym przekazano wszystko komisji rewizyjnej, by po sprawdzeniu do dnia 1 czerwca można było przesłać bilans władzom nadzorczym.

Następnie omawiano sprawę wyborów do kasy chorych i po dyskusji uchwalono przesunąć termin wyborów z dnia 9 października na dzień 16 października, ponieważ w owym czasie przypadają żydowskie święta kuczek.

Nadano również komisji wyborczej prawa zarządu w sprawach dotyczących się przeprowadzenia wyborów.

Z kolei załatwiono sprawę konkursu na budowę lecznicy przy ul. Łagiewnickiej i Zimnej.

W końcu wybrano delegację na zjazd kas chorych w Warszawie, celem wypracowania wzorowego statutu dla pracowników kas chorych.

Delegację stanowią pp. Kuk, Kazimierzczak, Albrecht i dyr. Samborski. (b)

Osobno panowie i osobno panie składają będą głosy do urn wyborczych

W dniu 23 b.m. odbyło się pod przewodnictwem p. ławnik Fr. Kruczkowskiego posiedzenie delegacji wydziału statystycznego.

Na posiedzeniu tem omówiono szereg spraw z zakresu statystyki miejskiej.

Z uchwał, jakie zostały powzięte, wspomnieć należy o inicjatywie rozszerzenia statystyki wyborczej przez wprowadzenie podziału złożonych głosów według płci wyborców, co da się osiągnąć drogą wprowadzenia osobnych urn wyborczych dla mężczyzn i dla kobiet, jak to uczyniono w ca-

łym szeregu państw zachodnio-europejskich.

Wniosek w tej sprawie zostanie zgłoszony po uprzednim porozumieniu się z głównym urzędem statyst. Propozycja, o której mowa, zmierza do udzielenia głównym komisjom wyborczym fakultatywnego prawa wprowadzenia dwóch urn wyborczych.

Pozatem delegacja uchwaliła wnioski w sprawie rozszerzenia zakresu badań statystyki szkolnej.

Następne posiedzenie delegacji wydziału zostało wyznaczone na 30 maja r.b. o godz. 8.30.

Co usłyszymy dziś przez radio?

WARSZAWA, (1111 mtr.) —

10.15—11.45 — Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej. Chór katedralny pod dyr. ks. dr. Gieburowskiego wykona mszę i offertorium A. Gabrielliego oraz chorał gregoriański.

18.00 — Transmisja muzyki tanecznej z kawiarni „Gastronomia”, w wykonaniu orkiestry Schusslera, Pewznera i Sinkowa.

18.40—19.00 — Rozmaitości — wyp.

19.00—19.25 — 21 lekcja języka angielskiego — lekt. p. M. Gardiner.

19.50 — Transmisja opery z Poznania.

POZNAŃ, (270,3 mtr.) —

15.30—17.10 — Koncert popołudniowy

17.20 — Inscenizacja radiofoniczna „Warszawiaki” Stanisława Wyspiańskiego, w wykonaniu artystów teatrów poznańskich: pp. Heleny Arkawin, Janny Biesiadeckiej, Zygmunta Biesiadeckiego oraz członków chóru opery poznańskiej. Reżyser p. R. Gantkowski.

18.45—19.00 — Nad program, wygłosi p. Franciszek Rył, artysta „Teatru Polskiego”.

19.00—19.25 — Odczyt p. t. „Żydz w starożytnym Rzymie”, wygłosi dr. St. Deddo.

19.25—19.40 — Komunikaty gospodarcze.

Szeł lotnictwa polskiego na czele eskadry w Łodzi

Wczoraj rano przyleciał na lotnisko łódzkie na czele eskadry samolotów szef departamentu IV lotnictwa min. spraw wojsk. płk. Ludomir Rayski, znany ze swego brawurowego raidu do państw nadbałtyckich. Wraz z pułkownikiem Rayskim przybyli mjr. Kalkus i kpt. Babiński. Przedstawiciele departamentu lotnictwa oprowadzani byli przez komendanta portu lotniczego p. Woźnickiego, który zapoznał ich szczegółowo z urządze-

niami hangarów, terenu lotniska z warsztatami reperacyjnymi i t. d. Płk. Rayski wyraził się z uznaniem o wysokim poziomie urządzeń technicznych i instalacji na lotnisku, które chlubnie świadczą o dotychczasowych wysiłkach LOPP w Łodzi. Po kilkugodzinnym pobycie płk. Rayski wraz z towarzyszącymi mu oficerami odleciał na wylot 2-go pułku lotniczego do Krakowa. (e)

Njema jedności w „Pracy”

„Jedność” zdradziła swą nazwę

W swoim czasie związek zawodowy włóknarzy „Jedność” zgłosił swój akces do polskich związków zawodowych „Praca”, zlewając się w nim w jedną całość.

Ostatnio ze względu na tarcia istniejące w N.P.R., które przyczyniły się do rozłamu, związek „Praca” znalazł się pod wpływami N.P.R. lewicy, idąc ściśle po jej linii politycznej.

W związku z tem poczęły po-

wstawać również niezadowolenia w samym związku, przyczem „Jedność” zdradzała wybitne tendencje do oderwania się od polskich związków zawodowych. W bieżącym tygodniu nastąpił definitywny rozłam. Dawna organizacja „Jedności” wystąpiła oficjalnie z „Pracy” i w dniach najbliższych urządziła swe organizacyjne zebranie, tworząc nowy związek na terenie Łodzi. (f)

Podwyżka w przem. budowlanym spowoduje nowy zatarg z przedsiębiorcami

Na początku bieżącego sezonu robotnicy zatrudnieni w przemyśle budowlanym wystąpili z akcją podwyżkowa, domagając się podniesienia ich płac o 140 procent.

Na konferencji, jaka się odbyła w inspektoracie pracy przy udziale przedstawicieli przemysłowców i związku budowlanego, przemysłowcy zaproponowali robotnikom 27 proc. podwyżki, motywując to tem, iż przed rozpoczęciem sezonu więcej udzielić nie mogą. Zgodzili się jednak, że podwyżka

ta jest bardzo niska i że w najbliższym czasie zgodzą się na rewidację cennika.

Robotnicy zdecydowali się wówczas proponowaną podwyżkę przyjmując, z tem jednak zastrzeżeniem, że umowa obowiązywać będzie tylko do 15 czerwca b. r. W związku z tem, wobec rychłego wygaśnięcia umowy, związek budowlany postanowił domagać się zwołania ponownej konferencji z przemysłowcami, na której wysunie nowe żądania podwyżki płac. (i)

HELENÓW

DZIS. Poranek muzyczny og. 11.15 pod dyr. Teodora Rydara, o g. 6 p. Koncert popularny. W poniedziałki, wtorki, środy i piątki KONCERTY JAZZBANDU

„Niewolnicy morza”

to film, o którym cała Łódź będzie mówiła.

Na srebrnym ekranie „Monna Vanna”

w miejskim kinematografie oświatowym

W bieżącym tygodniu, t. j. od wtorku 24 maja r. b., Miejski Kinematograf Oświatowy przy Wodnym Rynku wyświetla do dnia 30 b. m. wspaniały dramat dla dorosłych p. t. „Monna Vanna” (Madonna Giovanna).

Początek seansów codziennie o godz. 18,45 i 20,45 — a w soboty, niedziele i święta o godz. 16,45, 18,45, i 20,45.

Dla młodzieży codziennie o godz. 15-ej i 16,45 a w soboty, niedziele i święta o godz. 13, 14 i 15-ej wyświetlany będzie obraz, osnuty na tle miłości macierzyńskiej p. t. „W czepcu urodzony” oraz nad program: „Prawo Mimikry” i „Wychowanie fizyczne”.

„Odeon”

„Tajemnicza podwiązka”

Rajmund Griffith dobrze zapisał się w pamięci łódzkich kinomanów jako odtwórca ról sensacyjno-komicznych. Tym razem ukazał się nam w doskonałej sensacyjnej komedji p. t. „Tajemnicza Podwiązka”. „Tajemnicza Podwiązka” jest to przewyborna komedja, która trzyma widza w ciągłym napięciu, to znów pobudza do śmiechu.

Rajmund Griffith w roli lorda wykazał swój cały artyzm i udowodnił, że jest nie tylko pierwszorzędnym aktorem, ale i niepospolitym akrobatą i sportsmanem. Na pierwszy plan wysuwa się doskonale skonstruowany scenariusz oraz pierwszorzędna treść.

Obraz ten zawiera wiele doskonałych „tricków” wzorowanych na filmach z Buster Keatonem i Harold Lloydem. Wielce ciekawa akcja toczy się na tle przepięknej natury.

Na dopełnienie tego doskonałego programu dana jest doskonała dwuaktowa komedja.

Ilustracja myzyczna pod batutą p. Pietruszki b. dobra.

Nowy zarząd stow. kupców i przemysłowców.

Na ostatnim posiedzeniu zarządu stowarzyszenia kupców i przemysłowców m. Łodzi i okolic (Południowa 15) wybrano prezydium zarządu w składzie następującym:

Prezes B. Russ, wiceprezes: M. S. Bronowski i D. Cynamon, sekretarz J. Dunkielman, skarbnik Sz. Szydłowski, wiceskarbnik A. Działowski, gospodarz M. Bialer.

Przedłużenie nadzoru nad firmą Józef Kluka

W dniu wczorajszym sąd okręgowy w Łodzi w wydziale handlowym rozpatrywał podanie Józefa Kluki w sprawie przedłużenia nadzoru nad firmą na dalsze 6 miesięcy.

Suma długów w stosunku do całego majątku Kluki jest znikomo mała.

Sąd po rozważeniu przytoczonych argumentów postanowił zarządzić nadzór sądowy nad firmą Kluki na dalsze 6 miesięcy licząc od dnia 3 czerwca 1927 roku. (o)

Kupon ulgowy „Głosu Polskiego” do „GRAND-KINA”

Ważny na dzień 25 maja 1927

W programie obraz:

„Intryga Księżny Dimitrescu”

Kupon daje prawo do nabycia 2-ch biletów, ważnych na wszystkie miejsca i seanse do godz. 6 po zł. 1,50 po g. 6 po zł. 2,00

Rozłam w łódzkiej endecji

Lewica „Koła narodowego” popiera marszałka Piłsudskiego

Jak się dowiadujemy, w łódzkiej radzie miejskiej ukonstytuować się ma nowa frakcja radziecka p. n. „Stronnictwo chrześcijańsko-ludowe im. ks. Stojałowskiego”.

Stronnictwo powyższe powstanie w łonie koła narodowego i stanowić będzie lewy jego odłam

idący w kierunku popierania rządu marszałka Piłsudskiego.

Organizacją nowej frakcji zajmuje się radny Grzegorzak, który niedawno wszedł do rady miejskiej.

Nowa frakcja stać będzie na gruncie chrześcijańskim, popierając równocześnie obóz majowy. (i)

TEATR i MUZYKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś, czwartek, na przedstawieniu po cenach niższych „W rajskim ogrodzie”.

Jutro, piątek, na przedstawieniu dla inteligencji, po cenach najniższych „Dor Wisty”.

W sobotę „Pociąg-widmo”.

TEATR POPULARNY.

Dziś, w czwartek, z okazji święta, dwa przedstawienia: popołudniowe i wieczorne. Na obu grana będzie głośnie sztuka według powieści Mniszkówny „Tredowata”.

Jutro i dni następnych, wobec wielkiego powodzenia, również „Tredowata”.

TEATR W SALI GEYERA.

Dziś, w czwartek, dwa przedstawienia, po południu i wieczorem. Na obu grany będzie wodevil „Nitouche” w 4 aktach z muzyką, śpiewami i tańcami. Ceny miejsc od 50 gr. do zł. 1,50.

PIĄTY PROGRAM „AZAZELU”.

Dziś, w czwartek i jutro w piątek, odbędzie się w sali Filharmonji powtórzenie premiery piątego wielkiego programu. Piąty program „Azazelu” prze-

śląca pod względem reżyserji, artystycznego kierownictwa i pięknych stylowych dekoracji, wszystkie dotychczasowe przedstawienia. Każdy numer stanowi znakomitą całość o wysokich artystycznych walorach.

„Azazel” dosłownie zdobył Łódź, (świadczy o tem wymownie widownia, która jest codziennie wyprzedana) i wywołuje ogromny entuzjazm wśród publiczności, dzięki znakomicie zgranemu zespołowi z Olą Lilith, Godkiem, Strugaczem i Landauem na czele. Początek przedstawień o godz. 9-15 wiecz.

OSTATNIE PRZEDSTAWIENIA OPERY POMORSKIEJ.

Dziś, w czwartek 26 b. m., o godz. 4 po poł. „Bal maskowy”. Obsada: M. Kaluska, H. Czarlińska, M. Sabat-Swirski, H. Adamowiczówna. S. Kowalski, K. Krugłowski, J. Popiel, A. Raczkiewicz i inni.

Dziś, o godz. 8,30 wiecz. „Demon”, opera w 3 aktach Rubinsteina z gościnnym udziałem I. Cywińskiej. Dyryguje dyrektor opery J. Bojanowski. Bilety sprzedaje kasa „Scalf”.

Osiem Kategorji patentów świadectw przemysłowych (dla handlu) zamiast dotychczasowych pierwszych czterech

Przedstawiciele sier handlowych zwrócili się do rządu z prośbą o wprowadzenie do handlu osmiu kategorji świadectw przemysłowych, zamiast dotychczasowych czterech, motywując swą prośbę tem, iż obecny podział na cztery kategorje jest rujnujący i wysoce krzywdzący dla drobnych przedsiębiorstw handlowych.

Pozatem organizacje handlowe

domagają się aby o kwalifikowaniu do poszczególnych kategorji decydował obrót przedsiębiorstwa za rok poprzedni i aby opłata za świadectwa wręczona była w 2-ach ratach półrocznych.

Rząd postanowił sprawę tę, jako najzupełniej słuszną załatwić w czasie możliwie najszybszym — przychylnie.

Radjostacja nadawcza w Łodzi

(s) Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach rozpoczęte zostaną prace, celem przeprowadzenia kabla z Łodzi do Warszawy.

Kabel ten będzie łączyć ustawniony w Łodzi ruchomy mikrofon z radjostacją warszawską, która przez to połączenie rozsyłać będzie na cały świat koncerty, komunikaty i odczyty wygłaszane w naszym mieście.

Pokój

umeblowany, z elektrycznym oświetleniem do wynajęcia od zaraz.

Zgłaszać się ul. Zawadzka 15 I piętro, front, między 10—6.

Douglas Fairbanks od jutra w kinie „CZARY” w superszlagerze — p. t. — „Postrach miasta Capistrano”

Ohydne włamanie do grobowca

Zwłoki hr. Łubińskich wywleczono z trumien

Ludność wsi Wiskitki w powiecie błońskim, która stanowi własność hr. Łubińskich, spostrzegła na cmentarzu dziwny nieład w ka-

plicy cmentarnej, stanowiącej równocześnie grobowiec rodziny właścicieli Wiskitek.

Na skromnym ołtarzu były świeczniki metalowe powywrzucane nawet obraz zdjął ktoś ze ściany.

Wiadomość o potwornej zbrodni rozeszła się lotem błyskawicy po sąsiednich majątkach. Policja poczyniła zdjęcia daktyloskopijne celem ujęcia zbrodniarzy.

Ponieważ hr. Łubiński był w tym czasie nieobecny, zawiadomiono o spostrzeżeniu dwór i posterunek policji.

Przyczyną włamania do grobowca rodzinnego była od długich lat krążąca wiadomość, że hr. Łubińscy w grobowcu rodzinnym ukryli olbrzymie skarby, które w tym schowku przetrwały nawet wojnę. Widocznie zbrodniarze znali tę wersję i postanowili dobrać się do grobowca i zdjąć ze zmarłych rzekome bezcenne klejnoty.

Wewnątrz, w głębi grobowca, piękne, metalowe trumny zostały świadrami rozprute, częściowo zaś od-

Z naruszonej ziemi widać, że zbrodniarze kopali nawet ziemię w grobowcu i wystukiwali kamieńne ściany w poszukiwaniu skar-bów.

Wewnętrzne trumny zostały świadrami rozprute, częściowo zaś od-

Wobec nieobecności hr. Łubińskiego nie udało się ustalić, co zgineło z grobowca.

Wewnątrz, w głębi grobowca, piękne, metalowe trumny zostały świadrami rozprute, częściowo zaś od-

Policja sądzi, że wkrótce znajdzie sprawców ohydnej zbrodni.

Po przybyciu policji przeprowadzono badania na miejscu. Okazało się, że olbrzymia płyta kamienna grobowca została odwalona.

Wobec nieobecności hr. Łubińskiego nie udało się ustalić, co zgineło z grobowca.

Wewnątrz, w głębi grobowca, piękne, metalowe trumny zostały świadrami rozprute, częściowo zaś od-

Policja sądzi, że wkrótce znajdzie sprawców ohydnej zbrodni.

Wewnątrz, w głębi grobowca, piękne, metalowe trumny zostały świadrami rozprute, częściowo zaś od-

Walki zapaśnicze w Apollo Pierwsza porażka Prohaski

Wieczór wczorajszy rozpoczął się walką dwóch kolosów, Brylli i Kawana. Po 25 min. walka pozostała nierozstrzygnięta.

Prohaska zaczął okładać Sztেকkera. Arbiter upomniał czecha który mimowoli spojrzął na niego w tej chwili wyszkolony i zawsze przytomny Sztেকker zaatakował Prohaskę. Czech, jakby oszołomiony, nie wytrzymał nacisku i runął na obie łopatki. Burza oklasków przywitała to zwycięstwo.

W drugiej parze niezwykle silny Wildman już w 3 min. parę z przedniego pasa pokonał Nestroema, mocno zirytowanego takim wynikiem.

Walka Maski z Thomsonem należała do bardzo ciekawych. Pełen pomysłowej zręczności murzyn zadlał bromał się przed atakami nieznanego, lecz uległ powalony w 20 min. od przedniego pasa.

Następna walka dostarczyła widzom nadmiar emocji. Do decydującego starcia stanął ulubieniec Łodzi Sztেকker z kolosem Prohaską. Dwukrotnie Prohaska próbował założyć Sztেকkerowi nelsona, lecz polak zdołał się z tych uścisków uwolnić. W 38 min. udało się czechowi wreszcie schwycić Sztękkera w miążdzący podwójny nelson. Oczekiwano porażki Sztękkera, który jednak zdobył się na ostateczny wysiłek: poszedł na mostek i wywinął się z opłotów. Rozwścieczony tym „trickiem” Brylli z Thomsonem.

Od dnia dzisiejszego, ze względu na ostatnie dni turnieju, rozgrywane będą jedynie spotkania rozstrzygające, a więc na czoło wybija się rozstrzygająca walka Sztękkera z Kawanem; niemiejsze zaciekać nie budzi walka niepokonanego Wildmana z Czarną Maską oraz Brylli z Thomsonem.

Rynek pieniężny

Cedula giełdy warszawskiej

GOTÓWKA.

Dolary 8,92

CZEKI.

Belgia 124,30
Holandia 358,20
Londyn 43,45 i pół
Nowy Jork 8,93
Paryż 35,05
Praga 26,50
Szwajcaria 172,22 i pół, 172,10
Włochy 48,55

AKCJE.

Bank Handlowy 7,40
Bank Polski 149,50, 148,25, 148,50
Bank Zi. Ziem. Polskich 3,55, 3,50
Bank Zarobkowy 91.—
Brown Boveri 3.—
Cukier 5,85, 5,80
Węgiel 111.—, 111,50
Cegielski 45.—
Modrzejewski 10.—, 9,75
Pocisk 125
Starachowice 73,50, 74,25, 74.—
Zawiercie 41.—, 40,50, 41.—
Borkowski 3,55, 3,75
Żegluga 0,58
Częstocice 3,55, 3,50
Łazy 0,45
Nobel 6.—
Lilpop 33.—, 33,25, 32,80
Norblin 188.—
Rudziński 2,85, 2,80

Zieleniewski 22,50
Żyrardów 19,50, 19,15
Spirytus 3,55

Notowania złotece.

W dniu 25 maja 1927 r.

Za 100 złotych:

Londyn 45,50
Zurych 58 10
Berlin wpl. —
na Warszawę 47,05—47,25
na Poznań 47,01—47 21
Gdańsk wpl. —
na Warszawę 57,58—57,72
Wiedeń czechi 79,23—79,51
Praga 57 57

Notowania giełdowe w Londynie

LONDYN, 25 maja — (Pat)

Zamknięcie giełdy.
Nowy-Jork 4,85,25 52
Holandia 12,15,11
Francja 124,01
Belgia 54,95 7,8
Włochy 89,43
Niemcy 20,50
Szwajcaria 25,24,3,4
Warszawa 43,50
Wiedeń 34,49

Kupon ulgowy „Głosu Polskiego” do kinoteatru „LUNA”

Ważny na dzień 25 maja 1927

W programie obraz:

„Dom warjatorów”

Kupon daje prawo do nabycia 2-ch biletów, ważnych na wszystkie miejsca i seanse prócz 16 z godz. 6 po zł. 1,25 po godz. 6 zł. 2,00

„Niewolnicy morza”

to ostatni sukces Luny.

„Niewolnicy morza”

to niesamowity film!

KupujęBrylanty, Bizuterję
i kwity lombardowe
Pełną wartość placę —**J. FIJAŁKO****KREDYTU**
Sumienna i solidna
obsługa Klientelidzielam przy kupnie
obrączek, zegarków i
wszelkiej biżuterji. —
Piotrkowska 7**Dawno niewidziany król amerykańskiego humoru**
Rejmond GRIFFITH — (amerykański Maks Linder) — w przepięknej farsie
w 10 aktach p. t.
Tajemnicza podwiązka
Wybuchy bomb!
Kaskady śmiechu!**Przetarg**

Kasa Chorych m. Łodzi z siedzibą w Łodzi ogłasza niniejszym pisemnym publicznym przetarg ofertowy na budowę lecznicy w Łodzi, przy ul. Łągiewnickiej, objętości około 34.000 mtr. 3.

Przetarg odbędzie się dnia 11 czerwca 1927 r. o godz. 15-ej w Centrali Kasy Chorych m. Łodzi, przy ul. Wólczńskiej 225.

O budowę ubiegać się mogą zarejestrowane przedsiębiorstwa i firmy, które wykazały, że już wykonały większe roboty budowlane.

Oferty pisemne, odpowiadające treści kosztorysu wstępnego z dn. 23 maja r., b. a sporządzone według przepisów tymczasowych ministerstwa robót publicznych o oddawaniu robót i dostaw państwowych L. III 396/26 z dnia 31 lipca 1926 r. oraz według warunków przetargu należy składać do Wydziału Gospodarczego Kasy Chorych m. Łodzi, ul. Wólczńska 225 w kopertach podwójnych, z których wewnętrzna, zawierająca ofertę, powinna być zalakowana pieczęcią firmową i zaopatrzona w napis: „oferta do przetargu, mającego się odbyć dnia 11 czerwca 1927 r. na budowę lecznicy, przy ul. Łągiewnickiej w Łodzi“, zewnętrzna zaś, prócz wyżej wspomnianej koperty powinna zawierać i dowód wpłacenia wadium do Banku Gospodarstwa Krajowego do depozytu Kasy Chorych m. Łodzi — wysokości 5 procent oferowanej sumy w gotówce lub papierach procentowych, mających wartość pupularną ustaloną rozporządzeniem ministerstwa skarbu z dn. 28 grudnia 1926 r., ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu nr. 3 z dn. 22.1. 1927 r.

Termin składania ofert upływa o godz. 15-ej dnia 11-go czerwca 1927 r., bezpośrednio przed rozpoczęciem odnośnej rozprawy ofertowej.

Oferty nie odpowiadające wymienionym powyżej warunkom lub złożone po terminie, nie będą rozpatrywane.

Informacje, dotyczące projektu budowy, udzielane będą w godzinach biurowych od 9-ej do 15-ej w wydziale gospodarczym Kasy Chorych m. Łodzi, gdzie otrzymać można również egzemplarz warunków przetargu oraz ślepy kosztorys.

Kasa Chorych m. Łodzi.(—) dr. E. Samborski (—) F. Kałużyński
dyrektor Przewodniczący Zarządu

4040—1

Z pełnemi prawami. (Kategoria A)

GIMNAZJUM ŻENSKIE**MARJI HOCHSTEINOWEJ**

Wólczńska 23, tel. 14-27.

Zgłoszenia nowowstępujących uczenic przyjmuje kancelarja gimnazjum codziennie w godzinach biurowych.

UWAGA: Czesne w kl. A 75. — złotych kwartalnie.

Przy Gimnazjum „DOM DZIECIĘCY“ syst. Montessori.

5789—3

APOLLO Konstantynowska 16.**OSTATNIE DNI**
Wielkiego Międzynarodowego Turnieju
WALK ZAPAŚNICZYCH

O nagrody pieniężne i honorowe w ogólnej sumie 10,000 zł.

Dzisiaj, w czwartek, 26 maja o g. 8,30 w. walczą

I Kawan contra Sztekker**II Maska contra Wildman****III Thomson contra Brylla**

Wszystkie walki rozstrzygające

Walki odbywają się pod protektorem Prezesa Pol. Tow. Atl. p. Wł. Pytlasińskiego i pod kontrolą Międzynarodowego Związku Atletów.

Pocz. koncertu o godz. 8-ej zaś walk. o godz. 8,30. Bilety w cenie od 1 do 5 zł. Kasa czynna od 11-ej do 2-ej i od 5-ej.

KASYNO SOPY**OTWARTE CAŁY ROK.**
Roulette-Baccara
INFORMACJE: WARSZAWA ALBO KASYNO
TEL: 157-37 ALBO SOPY**HOTEL KASYNO****OTWARCIE w CZERWCU R.B.**
WIDOK NA KAPIELE MORSKIE
MORZE BAŁTYCKIE SOPY. W.M. GDAŃSK.

PROZĘK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH

„KOWALSKINA“

USUWA NAJSILNIEJSZE

BÓLE GŁOWY

FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI“ WARSZAWA.

Czerwonosc nosa

Czerwonosc twarzy i policzków usuniecie przez stosowanie Sanguinolu. Zalecony przez lekarzy. Cena dozy 21.6.50. Dr. Caspari & Co. 2407—10

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia drobne licza się po 10 groszy za wyraz. Pierwszy wyraz liczy się podwójnie. Najmniejsze ogłoszenie 50 groszy.

Ogłoszenia dla poszukujących pracy bez względu na ilość wyrazów kosztują 75 groszy, dla ofiarujących 1 zł 50 groszy.

DONIESIENIA ROZM.**RUTYNOWANY**

bilansista (Poznańczyk), z kilkoletnią praktyką w niemieckiej instytucji zaprzysiężonych rzeczoznawców rewizorów buchalterji, obecnie na stanowisku rewidenta buchalterji i administracji fabryki, poszukuje od 1—15 VI odpowiedniej posady. M. Bakoś. Oferty nadesłać Katowice, Kościuszki 55.

5874—3

PENSIJONAT

„Słoneczna“ w Podgębnie pod Tuszyńcem. Kuchnia wykwiłtna. Ceny przystępne. Wiadomość R. Skorkowa, Tylna № 14, od 2 do 6 p.p. 5856—3

LETNISKO

2 pokoje z kuchnią wśród lasu i parku blisko Łodzi do wynajęcia dla inteligenta. Wiadomość: Przejazd 18, m. 18, lewa oficyna, II piętro od g. 5—7. 5959—3

PLISOWANIE

karbowanie, dekatyzowanie wykonywa bardzo tanio „Maison Lucy“, Nawrot 8. 4035—5

KURSY

praktyczne na buchalterów-ki z gwarancją samodzielności po trzydziestu wykładach rzeczozn. z wyższem wykształceniem. Ewentualnie i instrukcje korespondencji. Informacje tylko piątki i soboty 6—8 w., w niedziele 10—12 przedp. Piotrkowska 183, I. p. 5960—1

PRZYJMĘ

na mieszkanie. Kilińskiego 92, m. 22. 4052—1

ADMINISTRATOR

rutynowany, przyjmie domy w administracji, mając kilka domów w administracji. Oszczędna, bezwzględna sumienna gospodarka. Łaskawe oferty sub. „Administrator“. 4025—5

„LULU“

ma list do odebrania w Administracji. 4017—1

SZKOŁA ZAWODOWA

A. Kopydłowskiej Piotrkowska 154. Rozpoczynają się wakacyjne kursy kroju, pasowania, modelowania, bielizniarstwa, kurs szyćcia i mierzania. Opłata niższa o połowę. Uczennice otrzymują świadectwa. Zapisy w kancelarji szkoły. Kurs robót ręcznych, haftu maszynowego i modniarstwa. 4026—1

KORESPONDENTKA

z doskonałą znajomością języka polskiego, buchalterji, pisząca biegle na maszynie i posiadająca wieloletnią praktykę biurową pragnie zmienić posadę. Oferty do administracji pod „Wykwalifikowana“ 4029—1

PRZYBLĄKAŁ

się wilk (suka). Odebrać można za zwrotem kosztów. Napiórkowski 81 Stańczyk. 4055—1

KUPNO I SPRZEDAŻ**TRUSKAWKI**

są na sprzedaż 1000 pudów. Zgłoszenia do majątku Nagawki, poczta i stacja kolejowa Głowno (koło Łowicza) 7 kilometrów. 5991—5

PLAC 1/2 MORG.

pod budowę, Rogi, gm. Radogoszcz, sprzedam. Oferty „P. R. R.“ 4022—1

SAMOCHÓD

kryty 4-osobowy do sprzedania. Wiadomość: Gdańska 155 u dozorczy. 4025—2

„GIEŁDA PRACY“**SZWACZKA**

znająca krawieczyznę do prywatnego domu poszukiwana. Zamenhoffa 54, m. 5, od 7—9 wieczór. 4031—1

PIERWSZORZĘDNA SIŁA

obeznana gruntownie z księgowością (samodzielna buchalterka), zarówno i ze wszystkimi innymi pracami biurowymi, z kilkoletnią praktyką, poszukuje odpowiedniej posady, tylko w większem przedsiębiorstwie. Łask. of. do admin. teozof pisma sub. „Przedsiębiorstwo“. 3995—2

POTRZEBNI

sprzedawcy, sprzedawczyni. Związek Strzelecki Sienkiewicza 35. 3990—2

POSZUKUJE

się panienci do szyćcia i haftu kolorowego Wiadomość: Prac. ubior. dziecięcych Traugutta 4, fr. II p. 4011—1

ZAGUB. DOKUMENTY**WIŚLIICKI JECHIEL**

zgubił książeczkę wojskową wydaną w Końskich. 3976—3

ZAGINAŁ

dowód osobisty wydany w gm. Wiśkitno, na imię Władysława Zdyba. 4015—1

ZAGINAŁ

paszport wydany w Koninie na imię Stanisława Wesolowska. 3940—5

BRYCZKOWSKA SARA

zgubiła dowód osobisty wydany w Łodzi. 3958—5

LOKALE I MIESZKANIA**POKOJ**

umeblowany dla jednej osoby do wynajęcia. Zeromskiego (Pańska) 54, m. 12. 4010—1

Prenumerata

miesięczna „Głosu Polskiego“ ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.50, za odosłanie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 5.—; zagranicę — zł. 7.20.

Ogłoszenie za wiersz milimetryowy 1 szpaltowy 1 strona i w tekście 40 groszy, strona 5 szpalt. — Nekrologi 30 gr. str. 5 szpalt. — Nadesłane po tekście 30 gr. strona 5 szpalt. — Zwyczajnie 10 groszy str. 10 szpalt. — Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 złotych. — Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 proc. zaś firmę zagranicznych o 100 procent drożej.